

DRAUGAS

ANTROJI DALIS • 1962 - MAIRONIO - METAI, KOVO 31 D. • MARCH 31, 1962 • PART TWO

MOKSLAS • MENAS LITERATŪRA

AIDOS MARSUI SKAMBANT

Pasikalbėjimas su D. Stankaityte ir J. Vazneliu

Geologas J. Miklovas, neseniai atvykęs iš Lietuvos ir iki praėjusių metų pavasario lankęs Vilniaus operos spektaklius okup. Lietuvoje, spaudoje pareiškė, kad Vilniaus opera negali "Aidos" pastatyti, nes neturi soprano, galinčio atlikti sunkią Aidos partiją.

Tuo tarpu Lietuvių Opera išseivijoje, žingsnis po žingsnio artėdama prie grynai lietuviškos operos, pasirinko sunkiąją G. Verdi "Aidą", tarsi atsakydama Lietuvos okupantui, kad "skurdi" išseivija visgi išaugino tokių jėgų, kurios gali pralenkti ir Tėvynę. "Aidos" išvakarėse įdomu sužinoti, ką apie Lietuvių Operos išseivijoje egzistenciją ir apie "Aidos" pastatymą kalba pati Aida — Danutė Stankaitytė, į dainos viršūnes iškilusi išseivijoje, ir kitas taip pat jau išseivijoje atskleidęs talentas — vyriausias "Aidos" žynys — Jonas Vaznelis, keletą sezonų dainavęs Chicagos Lyric operoje.

DANUTĖ STANKAITYTĖ:

— Kas atvėrė Lietuvių Operai išseivijoje kelią žengti į penktąją premjerą?

— Be abejonės, visuomenės pritarimas ir reikalo parėmimas, be kurio nebūtų galima žengti nė mažiausio žingsnio. Mūsų žmonės domisi opera, taip pat ir joje pasirodantais naujais veidais, naujai sukurtais charakteriais. Beveik drausiai galima tvirtinti, kad opera pasidarė mūsų kultūriniam gyvenime didžiausias įvykis, sukėlęs daugiausia susidomėjimo, kritikos, pritarimo, žinoma ir papėkimą ar prieštaravimą.

Antras svarbus faktorius, padėjęs žengti į penktąją premjerą, sakyčiau, būtų pasisekimas. Jeigu pats pirmas "Rigoletto" pastatymas būtų praejęs blankiai, blogiau negu publikos tikėtasi, kažin, ar mes būtume sulaukę "Fausto", "Carmen", "Trubadūro" ir "Aidos"?

— Kaip jūs vertinat "Aidos" operą ir Aidos vaidmenį, ar laikot ją charakteringą šiom dienom, šiem laikam?

— Viso pasaulio žymiausi muzikai, kritikai, dainininkai ir kiti šios srities žinovai seniai yra pripažinę "Aidą" kaip muzikos šedevrą, (šalia "Otello") geriausią Verdi operą, todėl mano nuomonė šioj srityj turi labai mažą reikšmę.

Kaip man patinka Aidos vaidmuo — čia jau kitas klausimas. Jau nuo seniai mano slapta svajonė buvo kada nors padainuoti Aidą. Žinoma, tai buvo neįgyvendinama svajonė dvejopa prasme. Niekad net nedrįsau mokyti (Aidos partija dramatiniam sopranui iš itališkų operų yra pati sunkiausia). Antra, kad ir būčiau bandžiusi — nebuvo progos kur dainuoti. Dėkinga esu Lietuvių Operos vadovybei, kad davė progos mano svajones įgyvendinti. Kaip tai pavyks — vėl kitas klausimas, kurį kiekvienas, atėjęs į operą, gali spręsti individualiai.

Nežinau, ar "Aidą" būtų galima laikyti charakteringą šiems laikams, nes, kaip žinote, veiksmas vyksta senovės Egipto laikais. Bet istorija kartojasi, panašių įvykių atsitinka ir šiais laikais, taip pat ir panašių meilės tragedijų; dėl meilės kartais išsižadama tėvų, tėvynės ir savo kalbos ar atvirkščiai: dėl tėvynės išsižadama ir meilės. Todėl manyčiau, kad "Aidoj" kiekvienas gali rasti savo širdžiai ką nors artimo.

Jonas Vaznelis

JONAS VAZNELIS:

— Kaip istorija turėtų įvertinti, Jūsų manymu, Lietuvių Operos išseivijoje egzistenciją?

— Kiekvienas lietuviškas kolektyvas ar draugija, kurie sugeba sutraukti didesnį skaičių narių ir išlaikyti publikos dėmesį, turi būti vertinami teigiamai. Todėl, kaip ir kiti vertingi kultūriniai, visuomeniniai ar politiniai reikalai, taip ir Lietuvių Operos egzistencija išseivijos istorijoje turės rasti, manau, sau prideramą, nepaskutinę vietą.

Dirbas išseivijoje žmogus ar kolektyvas tuo pačiu kalba apie mūsų pavergtos tėvynės vargus, tautos kančią ir išblaškytus bei prispaužtus gyvenančius jos vaikus. Ateities istorija tikrai įvertins visus, kurie nešė vargo našta, kurie kovojo už Lietuvos laisvę, skleidė lietuvišką kultūrą ar kėlė Lietuvos vardą svetimųjų tarpe bei palaikė lietuvių ir lietuvišką judėjimą išseivijoje. Vie-

noku ar kitokiu būdu visi juk dirbame brangiosios tėvynės labui, todėl juo labiau vertintini yra tie lietuviški pasireiškimai, kurie sukelia didesnį entuziazmą, pakelia dvasią ir sujungia talkon daugiau lietuviškų jėgų.

— Kokie Jūsų prisiminimai iš Lietuvių Operos išseivijoje praeities ir su kokiomis nuotakomis žvelgiate į "Aidos" premjerą?

— Kiekvienas scenos pastatymas yra susijęs su dideliu pasirošimu, vienu su kitais bendravimu ir kartu daugelio valandų darbu. Tokiuose pasirošimuose pasitaiko ne tik džiugų, bet ir sunkesnių valandų, reikalaujančių didelio įtempimo, bet kartu ir įvairių nuotykių, kurie vėliau su malonumu prisimenami.

Vienas iš maloniausių prisiminimų, žinant didelį pasirinkimą, lietuvių patekimas į Lyric Operą "Skrajojantį Olan-

Sol. Danutė Stankaitytė titulinės partijos Aidos vaidmenyje, kurią ji dainuoja šiame "Aidos" operos pastatyme balandžio 1. 7 ir 15 dienomis Chicagoje.

V. Juknevičiaus nuotr.

do" pastatyme. Man labai rūpėjo ir aš labai jaudinausi, laukdamas, kaip naują chorą sutiks mano draugai, teatro personalas, ir kaip patys lietuviškai pasirodys? Bet reikia pasakyti, kad pirmas įspūdis, kuris paliko iki pat galo, buvo labai geras, ir aš galėjau didžiuliu pasidžiaugti.

Be abejonės, pačios pirmosios operos, ypač Faustas, paliko neužmirštamą įspūdį. Tada buvo pakili nuotaka, galima sakyti, šventiška. Dabar, kada

jau statoma kelinta opera, įvykis tampa beveik kasdienybe, nes sunku ir įsivaizduoti, kad Chicago liktų be lietuviškųjų operinių švenčių.

Aida yra ypatingai didelė ir įspūdinga opera, reikalaujanti stropaus pasirošimo. Čia kiekvienas dalyvis turi įnešti savo dalį. Bet jau visi yra įpratę ir žino savo uždavinius. Todėl ir šios operos pasisekimas yra neabejotinas — ji patiks kiekvienam žiūrovui — klausytojui.

VI. Bt.

GIUSEPPE VERDI — AIDOS KŪRĖJAS

Muziką, tėvynę ir vargšus mylinti širdis

GENĖ VANAGAITĖ - GRIGALICNIENĖ, Cicerio, III.

Giuseppe Verdi

Vargo ir kančios mokykla

Nors Giuseppe tėvai niekados nemėgo muzikos, bet jų sūnus jausdavos laimingas, girėdams savo parapijos bažnyčios laimingą būdą laimė lėmė pasislėpti nuo kareivių kardo. Naujagimis moters rankose buvo Giuseppe Verdi, vėliau taip paturtinęs muzikos pasaulį.

paprastė, kad tėvai jį leistų mokyti muzikos. Jo pirmasis muzikos mokytojas buvo kaimelio vargonininkas, bet po trumpo laiko berniukas savo gabumais pralenkė patį mokytoją... Vėliau Verdi tėvai išsiuntė sūnų tolimesniam mokslui į Busseto miestelį, kuris, palyginus su Le Roncole, buvo tikras meno ir kultūros centras. Čia jis apsigyveno pas vieną batsiuvį ir kiekvieną sekmadienį eidavo pėsčias į gimtąjį Le Roncole tarnauti mišioms. Tačiau ne tik tenykštis jo gyvenimas, bet ir jo sekmadienišės kelionės nebuvo lengvos. Jis dažnai buvo alkanas. Kadangi daug laiko turėjo skirti darbui ir labai mažai muzikai. Šitai padarė jį dar labiau niūriu, melancholišku. Vieną audringą Kalėdų vakarą, eidamas į namus, įkrito į vandens pilną, gilią duobę, iš

Maksim Bahdanovič

APOKRIFAS

Ir kai pasibaigė septyni tūkstančiai metų nuo pasaulio sutvėrimo, Kristus vėl nužengė žemėn ir keliavo per ją, kad išpildytų pranašų liudijimą.

Ir keliavo Jisai per visą Užgrobtą Kraštą, ir per Nemuno žemę, ir Dauguvos žemę, ir Beržūnos žemę.

O drauge su Juo šventasis Petras ir šventasis Jurgis. Bet niekas iš žmonių jų nepažino.

Nesgi jie ėjo basi, nuogomis kojomis, vienplaukiai, apsiėmę lininiais drabužiais bei sėrgėjomis. O ne to tikėjosi žmonės...

Todėl jie nepatraukė dėmesio, kai rugiapitūtėje keliavo pro piovėjus.

Tiktai dainius, kuriam dabar nebuvo ko veikti, prisistatino prie jų ir sakė: Gėda man, nes šiandien darbo diena — visi plūša laukuos, ir aš esu nereikalingas.

Ir tarė jam Kristus: Nenusimink savo širdy. Argi ne tavo dainas jie dainuoja dabar rugiapitūtėje? Todėl nelenk žemyn savo galvos, neslėpki veido nuo žmonių akių.

Nes neteisingai sakoma, jog tu esi nereikalingas žemėje. Iš tikrųjų, sakau tau: ateis taip sakanciam sielvarto valanda — ir kuo jis beišsklaidys savo ilgęsi, jei ne tavąja daina? Tiek liūdesyje, tiek džiaugsmo jis šauksis tavęs.

Mokytojas kalbėjo: Su lopšine paguldo kūdikį į lopšį, su gedulinga giesme nulydi žmogų į kapus.

Kasdieniais rūpesčiais tvinsta žmonių gyvenimas. O rūpesčiai užlieta sielą tiktai daina paguodžia. Tad gerbkite savas dainas.

Taip mokė Kristus dainių. Išgirdęs Petras jo žodžius, prakalbo: Mokytoja, šioje šaly yra žmonių, kurie neturi ko bevalgyti. Argi neskaus širdis iš gėdos to žmogaus, kuris, ieškodamas riekelės duonos, ateitų su daina pas jus.

Ir, atsakydamas jam, tarė Kristus: Taip, šių žmonių gyvenimas yra sunkus, skurdus, prislėgtas. Kodėl gi nori tu atimti iš jų ir grožį! Mažai jiems duota — nejaugi reikia, kad būtų dar mažiau?

Į dainių tad atkreipęs veidą, klausė: Kada jūsuos dainuoja? Atsakė dainius: Per Kalėdas, per Užgavėnes ir Velykas, per Sekmines, per Jonines, per Petrinės dainuoja, per šienapiūtę, rugiapitūtę, krikštynas ir supant kūdikį, dainuoja džiaugdamies vaikai, dainuoja žaiddami vestuvėse, gieda per šermentis, dainuoja darbą dirbdami, dainuoja rengdamies į karą, ir kiekviena kita proga. Per išistus metus dainuoja.

Ir tarė Kristus Petru: Gailėdamas tu alkanų žmonių, peikel čia dainą. Bet patys alkanieji jos nepasmerk. Tai dar gyva dvasia šioje tautoj.

Tada vėl sakė Petras: Tebūna dainos maistas sielai, tebūna mintys jų geros, pamokancios, tebūna betgi šalia grožio nauda žmonėms dar iš dainų.

Atsakė Kristus: Nėra grožio be naudos, nes grožis pats — nauda didžiausia sielai.

Ir, mokydamas juos, kalbėjo: Apsidairykite! Ar ne dirva aplink siūbuoja?

Sunkiai pureno ją žmogus. Ir štai tarp javo auga rugiapitūtė. Ir kalba seimininkas širdyje: Tos mėlynos gėlytės atima man duoną. Juk sunkios varpos čia galėtų augti vietoj rugiapitūtės.

Bet iš mažens patiko man jų grožis. Ir todėl aš nerausiu jų su šaknimis ir nenaikinsiu jų, kaip piktžolės. Teauga ir tedžiugina jos mano širdį, kaip vaikystėje.

Taip sakė seimininkas savo sieloje. Ir nepakėlė rankų prieš rugiapitūtę.

Sakau aš jums: Ir varpa gera būti, bet laimingesnis tas, kam leista būt rugiapitūtė. Nes kam gi varpos, jei nėra rugiapitūtės.

Ir taip sakydamas, išgirdo Jis plovėjų dainą, tardamas: Pasiklausykite dainos tik žodžių. Ją kūrė žmonės, kurie žinojo, ko vertas duonos kepalas.

Kalbėjusieji išgirdo tos dainos žodžius: Nėr geresnės gėlės už rugiapitūtę. Ir ėjo jie toliau tylėdami.

Ir Kristaus basų kojų pėdos paliko vieškelių šiltose dulkėse. Bet vargas, žmonės, jums, nes jau seniai tuos pėdsakus sumynėte.

Iš gudų k. išvertė A. Ružanec-Ružancovas

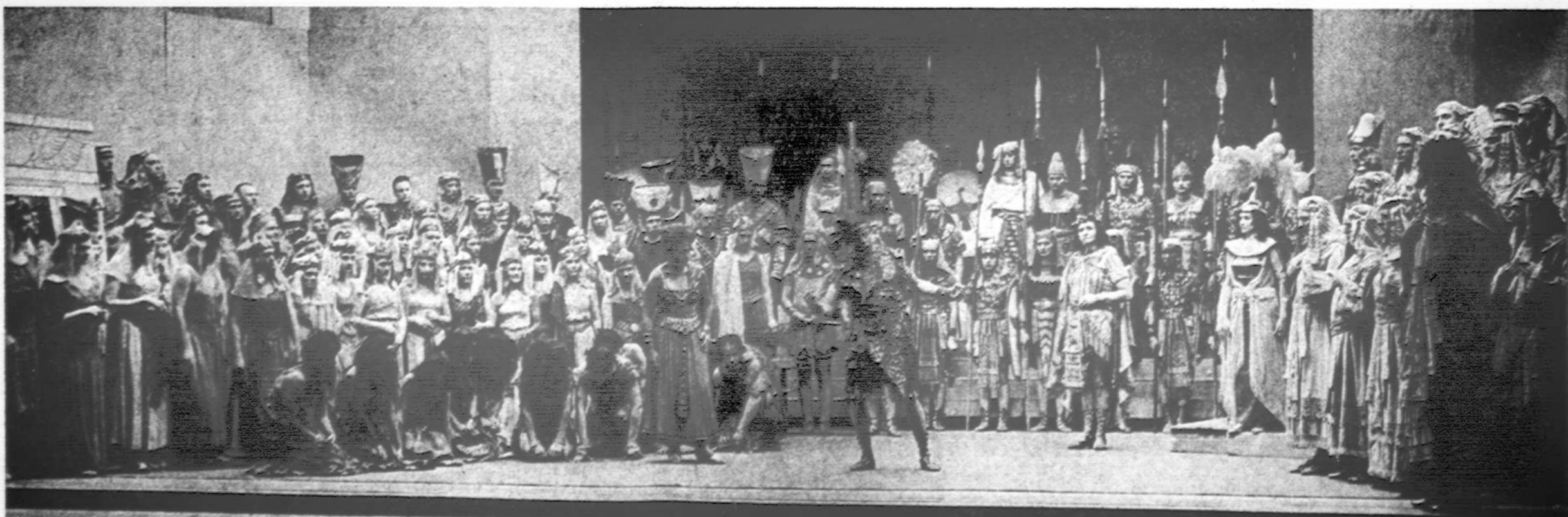
Gudijos nepriklausomybės paskelbimo keturiasdešimt ketvirtąsias metines (kovo 25) minėdami, spausdiname gudų poeto Maksimo Bahdanovičiaus (1891-1917) poezijos pluoštą. Bahdanovičius yra kilęs iš Gardino krašto. 1911-1916 m. studijavo Niežino licėjuje. Nuo 1909 m. bendradarbiavo gudų laikraščiuose Naša Niva, Volnaja Bielarus. Homan. 1913 m. Vilniuje išleido eilėraščių rinkinį Vianok. Gudų poezijoje laikomas formos ir eilėdaros meisteriu. 1929 m. išleistas jo raštų rinkinys Tvory.

kurios tik atsitiktinio praevio dirbti prekių sandėlyje, bet ir buvo laimingai išgelbėtas. Tai-gi, šiame savo gyvenimo laikotarpyje garsius muzikas praėjo tikrą kančios mokyklą.

Nepriimtas į konservatoriją

Bet likimas lėmė, kad jaunuolis rado geradarį, kilnios širdies žmogų Antonio Barezzi. Tai buvo pirklys, iš kurio Carlo Verdi užsakydavo prekes savo krautuvelei. Dabar Giuseppe apsigyveno pas "Signor Antonio" ir ne tik padėdavo jam

(Nukelta į 4 psl.)

Iš Chicagos Lietuvių Operos Verdi "Aidos" pastatymo II veiksmo generalinės repetitijos praėitą sekmadienį. Scenoje — minia. karininkija, kareiviai, vergai ir žyniai. Priekyje — Aida — D. Stankaitytė, Etiopijos karalius Amonasro — A. Brazis, karo vadas Ra-

dames — S. Baras. Egipto karaliaus duktė Amneris — A. Stempuzienė, Egipto karalius — V. Liorentas ir Vyriausiasis žynys — J. Vaznelis. Operos premjera įvyksta rytoj.

V. Juknevičiaus nuotr.

PARTIZANAI GINTARO PAKRANTĖSE

Naujas veikalas "Guerrilla Warfare on the Amber Coast"

JUOZAS DAUGAILIS

Mūsų jaunųjų ir vyresniųjų intelektualų geriau įsisavinta anglų kalba, sudarytos naujos pažintys ir patriotinis veržumas gausiau apvainikuojami naujais veikalais anglų kalba. Jau išėjo lietuviškos pasakos anglų kalba, mūsų beletristikos ir poezijos rinktinės angliškai, eilė vertingų leidinių politinėmis temomis, o štai dabar ta su lietuvišiais "susibičiulavusi" Voyages Press išleidžia K. V. Tauro knygą apie Lietuvos rezistenciją — partizanų gintaro krante: "Guerrilla Warfare on the Amber Coast". Knyga turį 110 pusl., parašyta konspektyviškai ir kondensuotai, taigi apima daug. Perteikiama istorinė tiesa su giliu patriotiniu sentimentu, kuris iškalbingai išreikštas Plinijaus Jaunesniojo žodžiais, paimtais knygos moto:

— Kilnu yra išgelbėti nuo užmaršties tuos, kurie pelno būti amžinai atmenami.

Autentiški rezistencijos faktai

Kaip autorius įžangoje pažymima, tai autentiškas perdavimas faktų rezistencijos prieš Sovietus ir nacius, apimant 1940—1952 m. laikotarpį. Medžiaga imta iš partizanų, pasiekusių vakarus, iš atbėgusių ir vakarus Sovietų pareigūnų ir kariškių, iš lietuvių pogrindžio ir sovietų spaudos. Daug puslapių imta iš medžiagos, į vakarus atneštos Juozo Lukšos (J. Daumanto), kurį grįžusį NKVD sugavo ir 1951 m. spalio mėnesį likvidavo.

Ta medžiaga čia ne padrikai sumesta, o sistemingai apdorota. Visu pirma duodamas pagrindinės žinios apie Lietuvą, primenant, kad ji yra net kiek didesnė už Šveicariją, Belgiją ir Daniją. Normaliose sąlygose dabartinės Lietuvos teritorijoje 1959 m. jau būtų buvę 3,900,000 gyventojų, bet pagal 1959 m. surašinėjamą ten tebuvo 2,711,000 gyventojų, ir tas sumažėjimas yra dėl nacių ir sovietų okupacijų.

Knygoje iškeliamas lietuvių kalbos reikšmė. Kartojami prof. Benj. D. Dwight žodžiai:

— Lietuvių kalba yra didelės filologinės vertės. Ji turi seniausias pasaulyje gyvosios kalbos formas...

Agresieji sovietai

Autorius negaili stipraus tiesos žodžio Sovietams. Pvz. psl. 8 pastaboje sumini, kad nuo caro Ivano III (1440—1505) laikotarpio Rusija vedė 86 agresijos karus, iš kurių 12 buvo Sovietų laikotarpis. Įvykdyta 89 aneksijos, iš kurių 20 — sovietų laikotarpis.

Veikalas statistiniais duomenimis šviesiai pavaizduojamas nepriklausomos Lietuvos gyvenimas. Pvz. Per 10 m. prieš II Pasaulinį karą grūdų produkcija Lietuvoje paugo beveik 100 procentų. Sviesto gamyba iš 7,600 metrinų tonų paugo iki 19,900, o sviesto eksportas nuo 2,051 metrinų tonų 1927 m. paugo iki 16,380 m. tonų 1939 m. Pradžios mokyklose 1920 m. Lietuvoje buvo 71,648 vaikai, o 1939 m. jau 333,460.

Pirmoji Sovietų ir nacių okupacija

Bet tai tik įvadinės pastabos. Pats veikalas koncentruojasi į okupacijos laikotarpis. Doku-

mentalčiai pavaizduojama Sovietų okupacija, įvykusi po slapto bolševikų - nacių susitarimo, Lietuvos diplomatinių įstaigų ir gyventojų pasipriešinimas, laikinas laisvės sušvytėjimas, nacių okupacija ir vėl kaip ugniakalnio lava užgulusi antra sovietų okupacija.

Tada detaliau pereinama prie aprašymo lietuvių rezistencijos — aktyvūs partizanai, pasyvūs rezistencijos veiksmų vykdytojai, rėmėjai, partizanų centrinio štabo sudarymas (1947), slapti vadovų paruošimai. Vaizdžiai nupasakojami atvejai lietuvių dalyvavimo partizaninėse kovose ir atliekant ryšininkų uždavinius: kaip jaunoji Vaidilutė gabeno ginklus, kaip Ringailė ir Duonutė ėjo ryšininkų pareigas, kaip Dalia ir Nastė gelbėjo sužeistus partizanus ir automatais skynė užpuolėjus.

Nuo partizanų rankos žuvo 80,000

Lietuvos partizanų veikimas buvo tiek atkaklus ir ryžtingas, jog apskaičiuojama, kad nuo jų rankos žuvo arti 80,000 raudonųjų, daugiausia, kai jie atakavo partizanų dalinius. Nuo 1945 iki 1952 m. nuo partizanų krito apie 4,000 komunistų aktyvistų, skriaudusių Lietuvos žmones.

Vietomis partizanai įstengė išlaisvinti tremtin vežamus

Leo Cherne, Amerikos Tyrimo Instituto Direktorius, parašęs įvadą knygai "Guerrilla Warfare on the Amber Coast". Voyages Press

Labai rimtas veikalas Tiesa, iš to pietizmo rezistencinėms pastangoms kai kur jį itaka gal perversinama (pvz. tariamų rinkimų metu), bet apskritai — veikalas labai rimtas. Tai bus stiprus balsas į laisvajį pasaulį, ką gerai (1956 m.) yra išreiškęs laisvosios Vengrijos žodis per radiją:

— Ar jūs nematote, kad tie, kurie mirė dėl laisvės — mūsų brangiausieji, kurie jau tyli, kaltina visus, kurie galėjo padėti ir nepadėjo. Kitatautis, šį veikalą skaity-

Lietuvių partizanų kovos būrys

Michelangelo Dovydas

je, ten pasiuntė savo rinktinį žmogų — gen. Kruglovą, dvi divizijas NKVD, kurie smulkiai krėtė Lietuvos provinciją ir mškus, panaudodami net tankus, lėktuvus, sudarinėdami fiktyvius partizanų būrius ir bandydami infiltruoti savuosius į Lietuvos rezistentų eiles.

Detaliai nusakoma, kaip okupantai nukautų partizanų lafonus, pažaboję rožančiais ar kitaip išniekinę, pameddavo miestų aikštėse. Aprašytos rezistentų pastangos susiršti su vakarais. Veikale apskaičiuojama, kad Lietuvos partizanų yra žuvę apie 30,000 žmonių.

Laisvės kovotojų martirologija

Si knyga — tai Lietuvos laisvės kovotojų sistematižuota martirologija. Tai krauju rašytas perspėjimas laisvajam pasauliui, parodąs, kaip sovietiniai okupantai mindžioja žmonių teises į laisvę, kaip jie sužugdo krašto ūkį (pvz. suminima, kad 95 procentai Lietuvos žemės yra apjungta į kolchozus ir sovchozus, tačiau jie tepagamina 39.2 procentų visų žemės ūkio produktų, kai tuo tarpu likusieji 5 procentų žemės, esančios sklypininkų rankose, duoda 60.8 procentų visos mėsos ir 65 procentus pieno). Primenama, kaip okupantai griaua krašto tradicijas, falsifikuoja Lietuvos istoriją, varu bruka ateizmą, šlovinava viską, kas sovietiška, atimanties, sąžinės, susižinojimo laisvę.

Geru liudijimu, kad kitataučiai aukštai vertina šį veikalą, yra šio veikalas pradžioje idėta Leo Cherne įžanga. Jisai žavi si laisvės meile mažos tautos, kuri griebsi ginklo prieš gigančišką agresorių. Cherne pripažįsta, kad apie Lietuvos rezistenciją mažai nežinoma, tačiau, sako jis, vengrų kovų prisiminimas padės geriau suprasti ir lietuvių karzygiškas pastangas. Cherne praveda vaizdžią paralelę — kaip Baltijos jūra meta į krantą geltonąjį gintarą, taip istorija mažai lietuvių tautai atneša vis naujas krizes; bet "nepaisant dešimtmečiais užsitęsusių svetimųjų dominavimo, šios tautos dvasia nėra palaūžta".

Amerikietis apie lietuvių rezistencijos prasmę Cherne pasirodo gerai supratęs veikale dėstomą lietuvių partizaninės rezistencijos prasmę: jie nesitikėjo galėsią išblokti Sovietus iš savo tėvų žemės; jų tikslas buvo alinti priešą, uždelsti, atkreipti vakariečių dėmesį, o svarbiausia — visiems įsamonint, kad jie yra agresijos auka, o ne "garbingos Sovietinės valstybės partneriai". Anot Cherne, lietuvių partizanai gali daug pamokyti partizaninių kovų taktikos.

Vengrija ir Lietuva Si knyga, kaip teisingai tvirtina Leo Cherne, įtikinančiai atskleidžia, kad "vien tik taika negali būti veiksmingos diploma-

damas giliai pajus tą mintį rezistentiniame "Laisvės Varpe" išreikštą:

— Kiekvienas kraujo lašas, išlietas mūsų kovoj prieš bolševikų tironiją, yra ne tik auka dėl Lietuvos laisvės, bet ir dėl viso pasaulio.

Knygos pabaigoje stipriai vakariečiai perspėjami dėl pataikavimo politikos:

— Reikia atminti, kad vakariečiai neturi begalinių mažųjų tautų atsargų, kurias aukojant kai kurie atitrūkėliai nuo tikrovės dar gali turėti vilties neribotam laikui atidėti susidūrimą tarp laisvojo pasaulio ir nužmogintojo totalitarizmo, kurį dėl naujų užvalgymų manijos galima vadinti išprotėjusiu.

Knyga, vertinga istoriniu ir rezistenciniu atžvilgiu

Taigi, šis veikalas kaip istoriniu, taip ir Lietuvos išlaisvinimo atžvilgiu yra vertingas, labai skleistinas tarp įtakingų kitataučių. Jis gali didelio susidomėjimo sukelti ypač kariškių sluogsniuose, kai dabar Amerika taip studijuoja partizaninio karo metodus.

Geru liudijimu, kad kitataučiai aukštai vertina šį veikalą, yra šio veikalas pradžioje idėta Leo Cherne įžanga. Jisai žavi si laisvės meile mažos tautos, kuri griebsi ginklo prieš gigančišką agresorių. Cherne pripažįsta, kad apie Lietuvos rezistenciją mažai nežinoma, tačiau, sako jis, vengrų kovų prisiminimas padės geriau suprasti ir lietuvių karzygiškas pastangas. Cherne praveda vaizdžią paralelę — kaip Baltijos jūra meta į krantą geltonąjį gintarą, taip istorija mažai lietuvių tautai atneša vis naujas krizes; bet "nepaisant dešimtmečiais užsitęsusių svetimųjų dominavimo, šios tautos dvasia nėra palaūžta".

Amerikietis apie lietuvių rezistencijos prasmę Cherne pasirodo gerai supratęs veikale dėstomą lietuvių partizaninės rezistencijos prasmę: jie nesitikėjo galėsią išblokti Sovietus iš savo tėvų žemės; jų tikslas buvo alinti priešą, uždelsti, atkreipti vakariečių dėmesį, o svarbiausia — visiems įsamonint, kad jie yra agresijos auka, o ne "garbingos Sovietinės valstybės partneriai". Anot Cherne, lietuvių partizanai gali daug pamokyti partizaninių kovų taktikos.

Vengrija ir Lietuva Si knyga, kaip teisingai tvirtina Leo Cherne, įtikinančiai atskleidžia, kad "vien tik taika negali būti veiksmingos diploma-

tijos siekimas, kur vergija priimama tautai 'demokratijos priedanga', kur grubi imperia-

listinė agresija yra vaizduojama kaip 'tautinio išlaisvinimo karas'. Vengrija ir Lietuva jau abidvi yra paaukotos tos rūšies diplomatijai". Leo Cherne yra teisus, tvirtindamas, kad ši knyga yra: — Istorija žmonių, pamilusių savo idealus daug'au negu savo gyvastis, ir pasišventusių tų idealų gynimui visomis priemonėmis, suderinamomis su jų paveldėjimu.

SILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Proteza, Mod. bandai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNISKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PProspect 6-5084

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 So. Kedzie Ave.
Pirmas ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEMlock 4-1532 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį ir septyniadienį. Kitiu laiku susitarus. Ofiso telefonas PR 8-3229. Rez. telef. WALbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 8-0901.

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
3148 West 63rd Street
Tel.: PProspect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: RRepublic 7-7868

DR. VL. BLAŽYS
FLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
4761 South Damen Avenue
Kampas 47-tos ir Damen Ave.
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šešt. 2-4 val.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telef. LArayette 3-6048. Rez. WALbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. PR 6-1795 arba 695-0533 Elgin 425 N. Liberty Street, Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr. 1-6, treči., šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv., 2-9 val.; penkt. 1-9 v. r. iki 9 v. v.; šeštadienis 1-4 p. p. D. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. J. G. BYLA - BYLAITIS
Nervų-smegenų chirurgija, ligos
2737 WEST 71st STREET
Valandos tik susitarus
Tel. GROvehill 6-3409

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670.
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 2-0001.
Ofiso HE 4-1414. Rezid. RE 7-6867

DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštad. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p. Trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus. Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017. Isonius priima pagal susitarimą.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
(JORKA)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2454 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 v. iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

Lietuvių partizanų skyrius po įvykdyto uždavinio. Visi nuotrūkose regimi partizanai yra jau arba žuvę arba sovietų iššifruoti.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278 Ofiso telefonas — Bishop 7-2523
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6-8 v. vak. Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

Telefonas: GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Rd
Valandos 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7 Treč. ir šes. tad. tik 10-12.

Tel.: REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antr., ketv., penktadienį, šeštadienį ir septyniadienį. 1-4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštadienį ir trečiadienį uždaryta.

Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Ofiso telef. LArayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2568
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
Val.: Kasdien popiet nuo 12-3 val. vak. Pirm., antr., ketv., 6-9 val. Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KIDIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv., ir penktadienį, šeštadienį ir septyniadienį. 1-4 p. p. ir nuo 6 v. — 3 val. vakare. Trečiadienį, penktadienį ir septyniadienį. 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofice tel. RE 7-1168. Res. tel. WALbrook 5-3705

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545
(OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

Tel. ofiso PR 8-7778, rez. PR 6-4732
DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtadienį. 1-4 p. p. antradienį ir penktadienį. 6-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštadienį, 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
5430 S. Kedzie Avenue
PAGAL SUSITARIMĄ
Tel. HE 4-1562
Skambinti 2 iki 9 val. popiet kasdien, išskyrus trečiadienį.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA-CHIRURGĖ
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULLman 5-6766
Namų: BEVerly 8-3916
Pirm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p. trečiadienį — uždaryta.

Tel. ofiso RE 7-8818, VI 2-1484
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th St.
Val. Pirm., ketv., 2-4 p. p. ir 6-8 p. p., šešt. 10-12 val.
Ofisas 3259 S. Halsted St.
Val. Antradienį ir penktadienį 1-7 val. p. p. Trečiadienį uždaryta

Perskaityt "Drauga", duoki n kitiems pasiskaityti

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
2745 West 69th Street
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. RERpublic 7-2290.

DR. ANT. RUĐOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak., trečiadienį, uždaryta. Šeštadienį 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, pusių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0911; 322 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDISON 3-4332; 20 N. Michigan Ave., Suite 808, tel. CE 6-7764. Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4411
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-3 p. m. Penkt. tik 1-3 p. m. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryti

DR. E. STANAT-STANAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Mitybos ir svorio problemos
1951 W. Irving Park Rd.
(Damen Ave. kampas)
Val. pirm., ketv. ir penkt. 7-8 v. v. ir p. pagal apointmentą.
Tel. Ofiso LA 5-2134, Rez. 878-5960
Ofiso telef. CLIFFside 4-2896
Rezid. tel. WALbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 S. Ashland Ave.
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekviena diena 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 val. iki 5 val. vak.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treči. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmas ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PProspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Ave.
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3156
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Trečiadienį ir šeštadienį pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6558
Val. 6:00 So. Artesian Avenue
Val.: 11 v. ryto iki 8 v. p. p., 6-7 v. v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefoną — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto, kasdien.

PRIMKITE MŪSŲ kuklią DOVANĖLĘ J. Strazdas

tas problemas. Dabar jų dienvartė buvo: nauji baldai salionui.

— Jei nekviestumėm daktaro, sakyčiau, išsiverstumėm ir su senais, nūn negi sodinsi daktarą kėdėn, kada iš jos spyruoklės lenda, — tarė Klībienė.

— Žinoma, tokios ambicijos nepasodinsi ant senų laužų Nupirkime. Be to, ir kilimo neturim. Pirkime viską kartu — lengviau priderinti.

— Žinai, dabar visi turi jau tuos Hi-Fi. Būtų laikas ir mums ta proga įsigyti.

— Tiesą sakai, architektas, girdėjau, d'ėdelis muzikos mėgėjas. Atvirai kalbant, aš neadaug apie muziką išmanau ir šiaip mums tas instrumentas būtų nereikalingas, bet padarysiu jo ir tavo malonumui.

Seimininkė

Nupirko Hi-Fi patefoną, ir dar Stereo, su deimantine, su šešiais garsiakalbiais.

Pagaliau atėjo eilė pakalbėti ir apie dekoravimą pačios solenizantės.

— Man labiausiai rūpi suknelė. Jau višos po keleta kartų ilgintos ir vėl trumpintos, išblukusios. Ir laikrodžiai duveji metai laiko neberodo. Be to, faktas, kad jau visos ponios turi baltojo aukso žiedus. Manasis jau taip susidėvėjęs, akutė susibražiūsi, net gėda užsidėti.

— Nu gerai, — patylėjęs ir pakaušį pakrapštes, svyrudamas atsakė vyras.

— Sakyčiau, jei nekviestumėm dailininko, apsieičiau ir be to, bet jam dalyvaujant šito neišvengsiu. Respektas meno žmogui turi būti. Pagaliau atveš, be abejo, kokį paveikslą ir už lėkštę skolingas neliks.

— Vardinių, ir dar jubiliejinių, proga Klībo tikrai suminkštė-

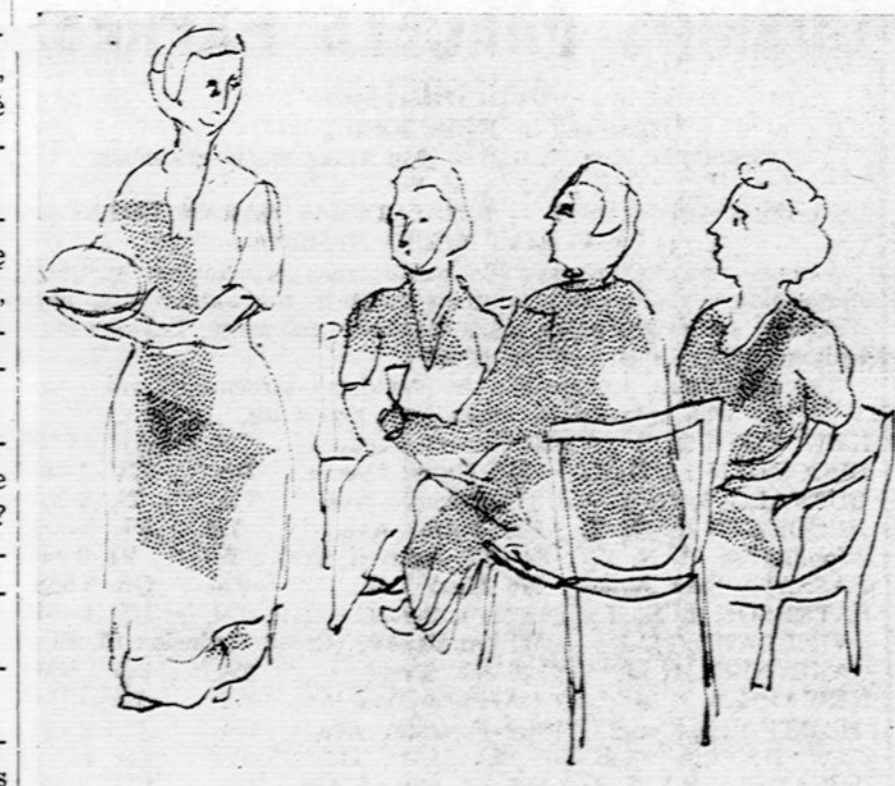
nas daugiau vertas, kaip anie du skurdžiai.

Stalas prisipildė valgiais, gėrimais ir gėlėmis, kurias nupirko vyras. Gražiausios gėlės buvo gale stalo, kur buvo numatyta vieta daktarui.

Pradėjo rinktis ir svečiai. Visi atnešė dovanų, sveikino, bučiavo.

— Linkiu daug daug laimės ir kaip nuosirdumo simbolį priminkite šią kuklią mūsų dovanėlę, — tarė Masalienė, įteikdama manikiuros rinkinį.

— Linkime dar daug daug linksmų vardinių ir priminkite mūsų kuklią dovanėlę, kaip draugiškumo ženklą jums, —

Seimininkė ir svečiai

ta: žmonos šlovei išlaidos gerokai praško tūkstąntinę.

Atėjo ir vardinių diena. Abiejų Klībų veidai rodė nuovargį. Žmona, ir nebadaudama, neteko 15 svarų. Vyras atsikėlęs ją pasveikino ir tarė:

— Po visų rūpesčių šiandien atsigaivinsime.

Klībienė nusimetė pizamą ir užsidėjo naująją suknelę.

— Dabar tu tark savo žodį.

— Šjonukas puikus. Užsidėk viską.

— Čia jau viskas.

— Viskas?.. O, suprantu, tu nenori, kad tau vėl kas dekolte tampytų. Būk tikra — dailininkas paprašys papozuoti.

Tuo tarpu paskambino advokato žmona ir pranešė, kad dėl susidėjusių aplinkybių į pokylį atvykti negalės.

Popietę architektas paskambino ir apgailestavo, kad vardinėse dalyvauti negalės, nes žmona negaluoja. Klībams tai buvo netikėti diegliai, kurie drumstėlėjo šeimos šventės nuotaiką.

— Ak, neimk į galvą. Svarbu, kad daktaras bus: jis vie-

— Atsiprašu, — tarė seimininkė, — prašau vieną kėdę toliau. Ta vieta rezervuota daktarui. Mat, jis prie tos vietos jau taip pripratus.

Svečius susodinti dabar šokosi pati seimininkė, nes bijojo, kad vėl kas nepasirinktų ne pagal planą. Sau iš dešinės pasisodino p. rylesteitą, o kairėjį paliko vieta daktarui.

— Prašau valgyti, gerti, dainuoti...

— Ir jaustis, kaip pas Klībų, — nutraukė solenizantę Petras Vėpla, kuris į vardines, sakosi, patekęs kokiu tai svarbiu reikalu.

— Gal įpilti Bisquit, — Balba paklausė Širka.

— Tai gal Napoleon gersit?

— Napalijono kai prisivalgiau anadien, tai ir šiandien dar riemu eđa, — purtėsi Širka.

— Tai gal šaltienos ar rompos pasiūlyti, — bandė įsikišti kaimynė.

— Žaltienos ir mopso? Nors mano gyslose teka bajoro kraujas, bet jau perdaug bus poniškas valgis dėl manęs. Geriau man paduokit tos suriestos silkutės, parvertos šakaliu, — paprašė Širka.

Tai linksmai scenai greit nuleido užuolaidą Balbienė, siūlydama išgerti už solenizantę. Atsistojo Vėpla ir paprašė sudatnuoti Ilgiausių Metų, bet seimininkė sulaukė:

— Palaukime dar daktaro. Jis irgi mėgsta patraukti tenorą.

Nūn Klimas padaužė į lėkštę ir pastebėjo:

— Mūsų šeimoj šiandien dviguba šventė: žmonelė švenčia vardadienį ir...

— Ir keturiasdešimt metų sukaktį, — žmona nutraukė vyrą.

Po to kai kurios ponios šyptelėjo savo vyrams, o Pleputienė pašnibzdėjo kaimynei:

— Prieš 13 metų, dar Vokietijoje, mes atšventėm keturiasdešimtąjį gimtadienį...

Vėpla atsistojo ir buvo bepradedas sakyti kalbą, bet Klībienė vėl jį nutupdė, paaiškindama, kad oficialioji dalis prasideda tada, kai susirenka visi svečiai.

— Tuoj pasirodys ir daktaras. Ir jis nepraleidžia progos žodelį tarti.

Laikas slinko į vidurnaktį. Vyrėsnieji pradėjo žvilgčioti į laikrodžius. Seimininkė šitai patarbėjo. Liepė vyrai paskambinti daktarui ir patikrinti, ar jau išvažiavo. Klības tai ir padarė. Ir Klībienė iš vyro išgirdo:

— Daktaras neatvažiuos, sako, visai vardinių reikalą užsimiršęs. Labai atsiprašė.

Svečiai sužiuro vienas į kitą. Vieni linksmai šyptelėjo, kiti sulaukė šypsnį dantis prie lū-

Klībų šeimą užgulė debesų rūpesčių: iki žmonos vardinių beliko tik šešios savaitės. Problemų daug: buto dekoravimas, drabužiai, kvietinių svečių sąrašas ir t. t. Kadangi vardinės šiemet sutapo ir su antrosios jaunystės pražydėjimu, tat dviguba šventė sudarė ir dvigubus rūpesčius.

Nors buvo sutarta, svečių sąrašą sudarant, vienas kitam neprieštarauti, bet... Klības nebuvo linkęs kviesti savo bendradarbio širkos, labai mėgstančio svečius, bet tik ne savo namuose. O be to, širka nesivaržė valandas kalbėti apie savo aukštas kategorijas praityje, apie turėtus turtus ir pažintis.

— Dar, ko gero, vėl susiginčys: kas daugiau turi vitaminių — limonadas ar džindžirėlis.

Klībienė iš sąrašo išbraukė visas ponias, kurių suknelės buvo perdaug iškirptos.

— Aš manau, kad ir tau mažas malonumas sėdėti tarp tų pornografijų.

— Man tas nieko nekenkia, palik!

Bet visgi laimėjo padorumas. Klībienė išbrauktųjų vieton įrašė keletą viengungių arba šiaip neaiškios moterystės vyriškių. Kadangi šis vardadienis neeilinis, todėl Klībienė pageidavo svečių tarpe matyti ir stambesnių figūrų, t. y. visuomenės paviršiuje plūduriuojančių asmenybių. Žodžiu, buvo graži proga pakilti savos kolonijos akyse.

— Pirmoj eilėj reiktų pakviesti kokį daktarą. Tai ir garbingas ir naudingas profesionalas. Ir susirgus greičiau pagalbos prisisauksi, pagaliau dar ir kokią žaliukę sutauptysi, — savo nuomonę dėstė Klībienė.

Be to, Klībai rengėsi statyti modernišką namą, pagal paskutinį žodį, tat ir architekto kandidatūra atsistojo interesų priešakyje.

— Tokiam svečiui paspausti delną visi jaučia didelį malonumą, — tylą nutraukė Klības.

Beje, Klības neseniai vienai armenei su mašina kumpius nubraukė. Todėl, nori nenori, advokato šauktis reikės. Tat ir šis, tarptautinio masto melagis, turės sėsti garbingų svečių tarpe.

Svečias

— Na, dailininką Smūtkelį ar nevertėtų pakviesti. Atsimeni, kokį gražų paveikslą vardinėms padovanojo ponai Šalīnėni.

— Nu gerai. Reikia paprašyti tą vargšėlį.

— Bet vieną, sakyčiau svarbiausia, būtumėm ir pamiršę. O spauda? Kadangi tavo vardinė, kaip matos, dabar įgavusi visai visuomeninį pobūdį, tai apie šitai turėtų žinoti ir visuomenė. Atseit, laikraščio atstovas turėtų būti.

— Žinai, man tos garbės tai nereikia, bet jeigu tu jau taip nori, man nebus sunku padėti vieną lėkštę daugiau.

Klībai svečių tarpe jau turėjo visus elito atstovus: daktarą, architektą, advokatą, dailininką ir korespondentą. Bet sąrašą dar reikėjo, taip sakant, suasmėninti. Juk nevisi daktarai ar architektai verti pagarbos. Tik autoritetai gali atnešti laukiamų dividendų.

Pasitalkinę Yellow Pages, Klībai baigė reikalą su elitu. Svečių sąrašo autoriai neslėpė pasitenkinimo, kad, jį sudarant, nenukrypta nuo linijos: garbė bei reikalas buvo pilnoj harmonijoje.

Klībai pasiėmė sąrašą, nusiėmė į miegamąjį ir atsigulė dar kartą persižojo. Klībienė, sustojusi prie vienos kitos pavidės, demonstravo savo vyrui moterystės išikimybę:

— O rylisteitas po stalu rankų irgi nebelaikys. Tas mane taip nervuoja... Ko tyli dabar?

— Ah, man tas nieko nekenkia. Kai rankos po stalu, mažiau išgeria.

Befiltruojnat svečius, Klībienė kilo viena abejonė:

— Ar neužsigaus keturi didieji — ponai elitai, kad juos už vieno stalo susodinsime su indų plovēju, arba restorano padavėja?

— Šitai niekis. Juk tas plovėjas kadaise buvo generalinis sekretorius, net Tautos Atstovado. Žinai, prieš jį ir apskrities viršininkas buvo tik nulis. Ji ta padavėja buvo garsi balleto šokėja. Jai ir ministeriai, išeinant iš teatro, į kišenių įbrukdavo savo vizitinę, — dėstė savo pažiūras Klības.

— Nuo šios dienos, vyreli, ant dietos!

— Spėk, pupuliuk?

Tik jau ne dėl manęs ta auka: dar nė viena žmona dėl savo vyro nebadavo ir nebadaus. Be to, pati žinai, kad sudžiūvėlių nemėgstu.

— Na, o koks tavo, vyreli, užsadas šiandien?

— 10 valandų kasdien overtaim.

— Duok bučkutį...

— Svečiai nutarta sukviesti dvi savaites prieš vardines. Taigi, buvo visiems pakankamai laiko pasiręgti pagerbti visos kolonijos žiedą - Neolę.

Klībai ilgai dar neužmigo ir gvildeno su vardinėmis susie-

Kertinė Parasė

IVAIRIASPALVĖ PUOKŠTĖ

Jau nekartą buvome pasisakę, kad tremties gyvenime mums svarbiau sukrauti kuo daugiau kultūrinių vertybių, kurios patėisins Lietuvii egzistenciją tremtyje, nors mūsų daugelis ir sutirptų šiame tautų virinimo katilė. Be abejo, yra geriau būti mažam, bet tautiniu atžvilgiu išsiskiriančiam, negu tapti didiosios amerikiečių masės nereikšme dalimi. Noras sukrauti kuo didesnę Lietuvos tautai pasogę, ir noras ilgiau išsilaikyti nėsulydytam išsūkiam mūsų tremties lietuvių tarpe gana įvairų kultūrinį judėjimą, kuris jeigu ir nenustebina, tačiau daugiau ar mažiau yra teigiamai vertintinas.

Ne vienas yra nusiskundęs, kad praeties amžiuose tremtyje buvo sukuriama didelių kūrinų, gi lietuvių tarpe to akivaizdžiai nematyti. Iš vienos pusės sunku pasakyti, ar taip jau tikrai yra, o iš antros pusės poezijoje, dailėje ir muzikoje yra tikrai atžymėtų pasiekimų. Trečia, nereikia užmiršti, kad seniau tremtis nebuvo tokia, kokia dabar, nes tada laikai buvo romantiški, o dabar atomiški. Civilizacija pralenkė kultūrą ir pirmosios atstovai, siauri specialistai, labiau branginami, negu dvasines vertybes proteguoją atstovai. Tačiau, nepaisant sąlygų ir gyvenimo posūkių, lietuvių kultūrinė veikla nerodo tendencijos gesti, bet kaip tik dar surandama naujų efektyvių pasireiškimų.

Vienas iš tokių būtų lietuviški operos pastatymai. Be abejo, ir seniau lietuviai statė muzikinius dalykus, tačiau tai buvo mažesnio masto pasirodymai — operetės ir operų ištraukos. Šį sekmadienį atamata opera yra jau penkta iš eilės. Visas šis milžiniškas darbas pareikalauja didelio jėgų įtempimo ir ištęklių. Ir kai tik pastarasis momentas ne kartą buvo spaudoje šryškintas, primenant, kad tokios sumos operoms yra gana didelis luksusas, kai taip pat trūksta lėšų daugeliui kitų kultūrinių pasireiškimų. Tikrai būtų maloniau, kad girdėtume operą, lietuvišką ir tu-

rinu, ne vien tik žodžiais. Tačiau esamom sąlygom šitai nėra lengvai įveikiama, nors ir pačių ryžtingų vyrų padaryta užuominų, kad viena kartą lietuviška opera bus realybė. Viltinai to laukdami, priekaištus, kad mes galime ir svetimųjų teatruose tas operas girdėti, gal ma atsimant panašiais palyginimais, statydami pavyzdžiu net ir Lietuvos Enciklopediją. Juk buvo galima išleisti jos tik lietuvišną dalį, o visa kita lengvai randama kitur. Panašiai galima kalbėti ir apie ne vieną kitą kultūrinį darbą, tačiau mūsų stiprybę ir mūsų kultūrinį gyvastį ngumą stiprina ir liudija kaip tik tie lietuviškieji darbai. Iš antros pusės, kalbant apie operą, ji yra gana efektyvi plotmė pasirodyti mūsų solistam, chorvedžiam ir visiem kitiem, prisidedantiem prie operos pastatymų. Mūsų solistai labai dažnai užpildo įvairių minėjimų metų programą, jiems dažnai nekuo neatlyg nama, taigi visuomenė, sudarydama sąlygas operos pastatymui, bent dalinai kompensuoja tai nuolatinę auką, kurią daro solistai, be abejo, iš to pati daugiau gaudama, negu duodama. Šaip ar taip, jeigu nebūtų lietuviškos operos, daugelis iš mūsų tų, tegu ir klasiškių, dalykų negirdėtume ne tik lietuvių, bet ir kita kalba. Tai galima skelbti, matant, kiek lietuvių žiūrovų sutinkame amerikiečių muzikiniuose pastatymuose. Trečia, visos tos sumos, kurias surenka operos statytojai, vargu ar patektų kitiems, tegu ir lygiai svarbiems tikslams, nes nebūtinai neremias operos, jau parems kitas lietuvių kultūrinės pastangas.

Daug įvairių gražių darbų lietuviai atlieka kultūrinėje plotmėje, kiekvienas darbas yra gražus žiežas į mūsų kultūros darbu buketą ir tegu jį didina kiekvienas, kaip jis tik įstengia. Ir rytojaus operos premjera yra vienas tų gražių žiedų į mūsų tautinės kultūros įvairiaspalvę puokštę.

L. G.

pus prispaudę. Ir Klībienė nebesulaukė savo pasipiktinimo:

— Su viengungiais taip yra: pasisuko merga — pamiršo ir draugus.

Bankietininkai pradėjo dėkoti seimininkams ir kilo eiti namo, bet Vėpla sudraudė:

— Neskubėkit. Va, daktaro panosėj buvusi Martelio bonka dar net nepradėta. Atkropkavok, seimininke!

— Jei ne daktaras, tai ir Martelio būčiau neparagavęs, gnybtelėjo seimininkams vos bepastovis Širka.

Taigi ištustėjo ir bonka paskutinioji. Visas butas buvo prisotintas dūmų, alkoholio garų ir... apmaudo. Paskutiniems svečiams Klības pašaukė takšį. Į takšį pasiūlė listi ir korespondentui, kuris ką tik apsiėisė ir, išsitraukęs bloknotą, bandė užfiksuoti nors svarbesnius momentus:

— Ar kalbėjo dr. Raugonis, p. Smūtkelis, bendruomenės pirmininkas?

— Parašyk, kad visi kalbėjo, bet biednuomenės pirmininko neminėk. Čia Amerika ir biednų bei durnių nėra, — raportavo Širka, tempdamas į mašiną pavėlavusį svečių.

Išleidusi paskutiniuosius svečius, dviguba solenizantė dar kartą peržiūrėjo dovanas. Dovanų tarpe rado jai seniai pažįstamus manikiuros pabūk-

lus, kuriuos prieš keletą metų buvo padovanojus vienai draubei. Dėžutė jau buvo gana aprtinta ir, matyt, apkeliauvusi ir daugiau solenizančių. Klībienė giliai susimąstė. Ji lyg per sapną prisiminė, kaip tą suvenyrą įteikdama, su patosu deklaravo:

— Kaip nuosirdumo simboli, priminkite šią mūsų kuklią dovanėlę.

Svečiai skirstosi Piesiniai Pauliaus Jurkaus

M. Šileikis

Prieplauka

GIUSEPPE VERDI

(Atkelta iš 1 psl.)

Kūryba laisvės idėjai

kai, bet ir svajonėms apie jų būsimas vedybas. Bet tam jie buvo dar per jauni. Giuseppe Verdi išvyko į Milaną laikyti įstojamųjų egzaminų į konservatoriją. Jis egzaminų neišlaikė dėl dviejų priežasčių: buvo pageidaujama, kad į konservatoriją įstotų mokiniai jaunesni kaip keturiolikos metų amžiaus ir gerai skambintų pianinu. Verdi buvo aštuoniolikos metų ir pianinu skambino ne kaip. Bet jo egzaminatoriai patarė jam eiti lavintis pas kompozitorių Lavigną. Šis grojo Scala teatro orkestru. Du metus Verdi mokėsi pas Lavigną ir nuo tada jo vardas pradėjo darytis vis labiau žinomas.

Pirmosios operos

Milano Filharmonijos vedėjas planavo paruošti publikai Haydn'o "Sutvėrimą", bet paskutiniu momentu jį apėmė nepasitikėjimas ne tik savo nepakankamai paruoštu chorą, bet jis iš viso netikėjo, kad bus sulaukta pasisekimu. Tada jis paprašė Verdi, kad šis perimtų jo pareigas. Verdi sutiko, ir lauktasis "fiasco" pavirto nepaprastu pasisekimu. Šitokiose nuotakose Verdi buvo net parašytas parašyti operą. Tai buvo "Oberto, Conte di San Bonifacio". Ir taip paprastas Le Roncole kaimo berniukas pradėjo savo operinę karjerą, kuri tęsėsi net 60 metų ir kuri vėliau jo gyvenimo kelią išlojo auksu.

Bet prieš rašydamas savo pirmąją operą, Verdi iš Milano grįžo į Busseto ir vedė Margheritą Barezzi. Po vedybų, praėjus dvejiems metams, kai Verdi vėl grįžo į Milaną, jis turėjo parašęs savo pirmąją operą, turėjo gražią žmoną, sūnų ir dukterį.

Nelaimė po nelaimės

Tačiau šiuo metu Scalos teatras pergyveno finansinę krizę ir jo direktorius paprašė Verdi, kad šis parašytų komiškių operų. Bet Verdi šiuo metu visai neturėjo ūpo rašyti komiškas operas. Jį vargino dažnos širdies atakos, gal būt, pasekmė jo vargingos jaunystės. Negalėdamas intensyviau dirbti, Verdi paskendo skolose, o žmona dažnai turėdavo parduoti savo papuošalus, kad galėtų sumokėti nuomą. Negana to, greitai mirė Verdžio sūnus, o po kelių dienų ir dukterė. Likimas lyg tyčiodamasis iš jo atėmė jam ir žmoną. Verdi vaikis ir žmona mirė trijų mėnesių laikotarpyje, 1840 metais. Verdi liko vienas, vieni vienas. Su skausmo pilna širdimi ne tik negalėjo rašyti komiškių operų, bet nutarė iš viso nekomponuoti.

Praėjus kuriam laikui, Verdi sutiko Scalos teatro direktorių, kuris jam įteikė naują libretą. Dabar Verdi nutarė parašyti operą, nes jam patiko pagrindinė libreto idėja: kenčiančios tautos kova dėl laisvės. Naujoji opera vadinosi "Nabucco". Verdi buvo didelis savo tautos mylėtojas, o jo tauta dabar kentė austrų priešpaudą. Taip, jis parašys operą, kurios kiekviena gaida skambės kaip išsilaisvinimo himnas Italijai. "Nabucco" muzika buvo suprasta italų publikos, kuri premjeros metu po kiekvieno veiksmo kompozitoriui kėlė ovacijas. "Nabucco" operoje soprano partiją dainavo Giuseppina Strepponi, kuri vėliau tapo jo žmona. Jie abu mylėjo savo tautą, muziką ir skyrė labai daug lėšų labdarai. Dabar Verdi su žmona gyvena prie Sant Agatos ežero. Čia gyvendamas per aštuoniolikos metų parašė 13 operų. Juo toliau, juo jis darėsi turtingesnis, bet austrų cenzoriai, kurie nugirdo jo muzikoje pavojingą Italijos išsilaisvinimo gaidą, bandė Verdžiui pakenkti. Tačiau okupantai neturėjo prieš Verdi įrodymų, kuris savo revoliucinę idėją įpynė į muziką. Jie tik patarė, kad Verdi į savo muzikinį vėną, kuris svaigina italų širdis, primaišytų gerokai vandens... Austrų buvo uždrausta statyti operą

ELECTROLUX

DULKIŲ SIURBLIAI
GRINDŲ POLISAVIMO MASINOS
Parduodamos ir aptarnaujamos
Nemokamas aptarnavimas taisant namuose

- Dalyk Pataisymai
- Reikmenų atsargos

BRUNO VILEIKIS
Igaliotas fabriko atstovas
GA 4-5672, po 4 v. v.

"La Maledizione". Tik po to, kai ji buvo pertaisyta ir atžymėta "nihil obstat", opera gavo naują "Rigoletto" vardą.

Garbės ir pasisekimo zenite

Su "Rigoletto" Verdi įžengė į savo genijaus kelią, kuris tęsėsi 16 metų. Šiuo laikų jis parašė devynias operas: "Rigoletto", "Il Trovatore", "La Traviata", "I Vespri Siciliani", "Simone Boccanegra", "Aroldo", "Un Ballo in Maschera", "La Forza del Destino" ir "Don Carlos". Dabar jau galima buvo nugarsti jo muzikoje ir naują gaidą. Tai buvo užuojautos balsas savo kenčiantiems tautiečiams.

Maestro, būdamas jau senovo amžiaus, tapo Italijos parlamento nariu ir girdėjo savo tautą su entuziazmu tariančią: "Viva Verdi!" Susijęs su politika, Verdi nepamiršo ir muzikos. Būdamas jau 58 metų, Verdi ir parašė "Aidą". Šią operą sukūrė paprašytas Egipto valdytojų, ne tik Sueso kanalo atidarymui atžymėti, bet ir naujų operos rūmų Kairo mieste 1869 m. įsteigimo progai. Tačiau "Aidos" pastatymas įvyko dviem metais vėliau, t. y. 1871 gruodžio 24 d. Kairo miesto operos rūmuose. Už "Aidą" Verdi gavo 80,000 frankų honoraro.

Su "Aida" Verdi įnešė šį tą naujo Italijos operon. Tai buvo pirmoji opera, kurios muzika plaukė išties, kaip gyvybės srovė, užuot plūduriavus stag-

nacijos ežerėlius atgyventų arių, duetų ar trio. Šios operos muzika ir drama taip glaudžiai jaustos viena į kitą, kad jos suteikia mums žavų ritminio grožio audinį. "Aida" yra paties Verdi "credo" praktiška demonstracija, sakanti, jog muzika neturi būti susijusi vien su žodžiais, bet jos jėga turi siekti toliau ir giliau už žodžius. Muzikin's pasaulis, gavęs iš Verdi "Aidą", manė, kad tai jo paskutinė opera. Bet klydo, kadangi, padaręs ilgoką pertrauką, dar iki savo gyvenimo galo parašė "Otello" ir "Falstaff", neskaitant jo Requiem ir kitų mažesnių dalykėlių stygų kvartetui ir kt. Verdi kartą draugo paklaustas, ką jis laiko geriausiu savo sukurtu muzikiniu dalyku, atsakė: "Geriausia, ką aš sukūriau, tai namai Milane, mano pastatyti

tam, kad juose galėtų mokyti neturintieji lėšų muzikos mylėtojai".

Lietuvių tautai savos dvasinės kultūros — mokslo, meno ir literatūros reikalas yra toks būtinas kaip duonos kėsnis. Kai mes nugarstame iš mūsų kaimynų, o ypač priešų, kad mes esame tauta, kuri neturi savos literatūros arba neturi ją labai menką, tai toks priekaištas skamba ne tik panieka, bet ir noru bei grasinimu mus nužudyti.

V. Mykolaitis-Putinas

Graikų filosofas Demokritas buvo labai aukšto ūgio vyras. O vedė jis žemo ūgio merginą. Iš tokios juokingai atrodančios poros daug kas mėgdavo pasišaipyti. Kartą vienas pažįstamas net ir atvirai ėmė juoktis. Filosofas linksmai atstakė: — Ko gi jūs norite? Kaip išmintingas vyras, aš pasirinkau pačią mažiausią blogybę.

"ROMOJ ELKIS KAIP ROMĖNAS. . ."

Kapitalizmo krašte ar tu dirbi doleriui, ar doleris dirba Tau? Aukštą Mokslą baigę ekonomistai ir advokatai, susibūrę tiesioginio ir rūpestingai parinkto investavimo bendrovėn, siūlo Tau ne 4½%, ne 7%, bet garantuotus

Jei norite sužinoti kaip Jūsų sunkiai uždirbtas doleris, beveik be jokios rizikos, gali būti pajungtas uždirbti tris (3) kartus daugiau nei Jūs gaunate taupydamas bet kuriam banke, kviečiame skambinti arba rašyti

FRANKLIN INVESTORS, INC. 1517 Bedford Avenue, Brooklyn 16, N. Y. P. Resident 2-3040.

ŠI MĖNESI PAS BUDRIKĄ

Duodamos didelės nuolaidos ant gerų RAKANDŲ, TELEVIZIJŲ, AUKSINIŲ DAIKTŲ, RANKINIŲ LAIKRODĖLIŲ, DEIMANTŲ

Svečių kambario setai,
2 dalių, nuo \$99.00
3 dalių miegamųjų kambario setai nuo \$99.00
5 dalių Dinette setai \$38.00
KARPETAI, SALDYTUVAI GAZINIAI PEČIAI, TELEVIZIJOS, HI-FI Stereo, Phonografai, KĖDES, LEMPOS.

Lengvais išsimokėjimais

Lietuviški rekordai

BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted St.

Tel. CALumet 5-7237

Atdara pirmą, ir ketvirtadieniais iki 9 val. vakaro
Sėkmadieniais 11-5 val.

Budriko radio programos sekmad. 8 stoties WHFC, 1450 kil nuo 2 iki 2:30 valandos po pietų.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(Licensed by NESHPOSILTORG)
Paskubina jūsų siuntinius jūsų draugams ir giminiams ir bet kurią SSSR dalį.
Siuntiniai APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS —
— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —
Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite, nes perkdami kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų, tinkamų siuntiniams, pigiau negu bet kur kitur.
Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų, rašykite arba aplankykite mūsų artimiausį skyrių:

NEW YORK 3, N. Y.	39 Second Avenue	Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 11, N. Y.	370 Union Avenue	Tel. EV 4-4952
BUFFALO 6, N. Y.	332 Fillmore Ave.	Tel. TL 6-2674
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Ave.	Tel. DI 5-8808
Woodhaven 21, N. Y.	84-17 Jamaica Ave.	Tel. VI 3-1477
PASSAIC, New Jersey	176 Market St.	Tel. GR 2-6387
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-4619
*VINELAND, N. J.	W. Landis Av. (Greek Orthodox Cl. Bldg.)	
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. FO 3-8569
NEWARK 3, N. J.	428 Springfield Ave.	Tel. BI 3-1797
HARTFORD, Conn.	132 Franklin Ave.	Tel. CH 6-4724
NEW HAVEN, Conn.	6 Day Street	Tel. LO 2-1446
PHILADELPHIA 23, Pa.	525 W. Girard Ave.	Tel. WA 2-4035
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel. HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio	904 Literary Road	Tel. TO 1-1068
WORCESTER, Mass.	174 Millbury St.	Tel. SW 8-2868
GRAND RAPIDS, Mich.	606 Bridge St. N.W.	Tel. GL 8-2256
DETROIT, Michigan	7300 Michigan Ave.	Tel. VI 1-5355
HAMTRAMCK, Mich.	11333 Jops. Campau	Tel. TO 7-1575
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6966
CHICAGO 8, ILL.	3212 S. Halsted St.	Tel. WA 5-2737
Los Angeles 22, Cal.	960 S. Atlantic Blvd.	Tel. AN 1-2994
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel. FI 6-1571
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel. PL 6-6766
ATHOL, Mass.	61 Mt. Pleasant St.	Tel. CH 9-6245
BOSTON 18, Mass.	271 Shawmut Ave.	Tel. LI 2-1767

* Vineland skyrius atidarytas penktad., šeštad. ir sekmadieniais

Lietuviški Naminiai Maisto Gaminiai,

be dirbtinių priemonių, specialistės, Lietuvoje buvusios kulinarijos mokytojos-instruktorės, A. DUOBLIENĖS, pagaminti, visoms Čikagoje gyvenančioms lietuvėms šeiminiškams gaunami, naujai įruoštoje Teodoros ir Igno Scarpino krautuvėje.

Atvykę pamatysite ir galėsite įsigyti įvairių valgių: keliolika rūšių mėsos patiekalų, žuvų, silkų, mišrainių; įvairių rūšių lietuviško skonio tortų, pyragų, pyragaičių, sausainių ir kitų gaminių.

Bus priimami užsakymai įvairių progų vaišėms bei parengimams.

LIETUVIŠKI NAMINIAI MAISTO GAMINIAI

2543 West 69th Street, Chicago, 29, Illinois, Telef. — 737-1286

A. Duoblienė

COMPTOMETRO-MASINRASCIO MOKYKLA
pradeda pavasario semestrą
Priimami nauji kursantai
Mokyklos vedėjas
P. KESICINAS
5543 S. Albany Ave.
Walbrook 5-4315

VOSYLIUS FOOD MART
2433 W. 69th St., Tel. PR 6-2113

Gamina ir parduoda lietuviškas rūkytas dešras, skilandžius, įvairių rūkytą ir šviežią mėsa. Liet. sūriai, saldainiai, medus, delikatai, grocery prekės.

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RĖSIEN FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ.

PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

DAINA ELECTRONICS
Gavinti A-Semėnų
TV-RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELES
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPTELIS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausia kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnav. vietoje \$3.00, už dirbtuvės darbus — \$10.00 ir dalyva. Pigių paveikslėlių lampos.
J. M I G L I N A S
2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

V A L Y M A S
KILIMAI, APMUSTI BAIŪDAI
IR SIENOS
J. Rudis
Tel. Cliffsides 4-1050

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel.: GA. 4-8654 ir GR. 6-4339.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8 iki 9:30 val. ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEMlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Litanica Ave
Tel. Frontier 6-1882

O'KEEFE BROS. COAL CO.

CENTRAS: CICERO IR 16th STREET
Su pasididžiavimu praneša, kad jų naujas "OK" GENERAL SALES MANAGER "OK" COAL Pietvakarių miesto daly yra **PETER P. RINKUS**
6940 S. ARTESIAN AVE.
Parduoda geriausias anglis ir kūrenamą alyvą žemiausiomis kainomis. 24 val. stokerių ir alyvos degintuvų patarnavimas ir taisyimas
Tel. Rezidencijos: RE 7-8513 Ofiso: BI 2-1700

Siųskite dovanas savo artimiesiems

Lietuvoje ir tolimame Sibire per **PATIKIMĄ FIRMĄ**
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
4102 So. Archer Ave., Chicago 32, Ill.
Ši firma veikia jau 27 metai ir kiekvienam siuntėjui pristato pakvitavimą pasirašytą gavėjo
Telef. Frontier 6-6399

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

41%
METINIS DIVIDENDAS mokamas visoms santaupoms

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F. S. L. I. C.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

Kas tik turi gerą skonį, Višką perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Sekmadieniais abi krautuvės atidarytos nuo 12 iki 5. Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik 6211 South Western Ave. krautuvė

ILGAI STATYTAS PAMINKLAS BAIGTAS

Kun. A. Miluko monografijos pasirodymo proga

AL. GIMANTAS

Dar 1952 m., susizavėjęs tauria ir didele kun. Antano Miluko asmenybe, Vladas Mingėla ėmė kaupti įvairią medžiagą apie didįjį patriotą ir pasišventusį kunigą. Pradžioje nebuvo net ir galvota apie kokios nors knygos paruošimą. Bet ilgainiui, kai tos medžiagos susirinko jau puslapių puslapiai ir pakankamai išsami dokumentacija, Vl. Mingėla suprato, kad vienu ar keliais straipsniais spaudoje apžvelgti neeilinės asmenybės gyvenimą, būtų ir neįmanoma ir nepakankama. Taip ir kilo mintis įamžinti kun. A. Miluko šakotą ir brandžią lietuvišką veiklą paminklinėje monografijoje. Prie tokio pobūdžio veikalo jau teko žymiai ilgiau padirbėti. Prasidėjo platus susirašinėjimas, dar krupoštesnis medžiagos rinkimas, prašymai, maldavimai atskirų asmenų ir įstaigų šiapus ir anapus geležinės uždangos turimos dokumentacijos, nuorašų, nuotraukų, atsiminimų, laiškų ir viso to, kas tik rīšosi su kun. A. Miluko gyvenimu ir darbas.

Ir štai po dešimties metų skaitytojā pasiekia solidžiai išleista, 384 psl. turinti, kietais žalsvais viršeliais ir dail. J. Juodžio aplanku papuošta knyga, kurios pilnas vardas yra: Kun. Antanas Milukas, Jo gyvenimas ir darbai. Ši monografija išleista lietuvių visuomenės aukomis, specialaus komiteto, o spaudos darbus atliko Lietuvių Enciklopedijos spaustuė. Autorius visā darbā skiria žuvusiems už Lietuvos laisvę ir savo tėveliams.

Monografija pradėdama kun. A. Miluko savotišku credo, paimitu iš jo paskaitos, skaitytos 1890 m. slaptame Seinų dvasinės seminarijos auklėtinų susirinkime. Tie žodžiai itin prasmingi ir tiksliai nusakā visā didžiojo lietuvių gyvenimą: "Noriu būti lietuviu kunigu ir būsiu, jei Dievas teiksį pasaukti... Prisdėti prie pagerinimo Lietuvos dvasiško ir medgiško būvio, iškariauti lietuviams laimę ant žemės ir išprašyti laimę posmert — tai mano siekis. Tikėjimas, meilė, mokslas, triūsas — tai mano medium... Likit sveiki, broliai, atsiminkite apie tėvynę".

Peržvelgus A. Miluko gyvenimą ir nuveiktus darbus, ne-

Kun. A. Milukas

sunku pamatyti, kad jis visu 100 nuosimčių likosi ištikimas savo tiems Seinuose pareikštiems žodžiams. Visa tai Vl. Mingėla bando sistemingai apžvelgti savajame veikale, kuris pradedamas nuo pat Milukų šeimos tėviškės Dzikijoje, Antano vaikystės, jaunystės, Seinų seminarijos, persikėlimo Amerikon. Toliau paliečiami įvairūs Amerikos lietuvių religinės ir kultūrinės veiklos aspektai, visa tai, kur tik kun. Antano buvo besireikiama, beveikiama. Čia susipažįstame ir su "Vienybe Lietuvninkų", ir su lietuviams Tarptautinėje Parodoje Paryžiuje 1900 m., ir su Lauryno Ivinskio draugija, ir su LRK šūsvienijimu, ir su prašymu šv. Tėvui Pijui X. Toliau matome kun. A. Milukā Šveicarijoje, jo pažintį su knygnešiu karaliumi, jo indėlį ir prisidėjimā prie šv. Kazimiero seserų kongregacijos steigimo, jo pakartotinā grįžimą Amerikon ir darbā iki mirties.

Knygos pabaigoje sužymėti 185 knygų pavadinimai. Tai vis knygos, kurias pats rašė, vertė ar prisidėjo prie jų išleidimo. Jos visos drauge sudarytų pusę milijono egzempliorių. Ir šis skaičius pats už save kalba, kokios reikšmės švietimo ir kultūros darbā atliko savajai Tautai daugeliui mūsų net labai girdėtas kun. A. Milukas. Prie to reiktų dar pridėti penkis periodinius leidinius, prie kurių leidimo irgi daug darbovosi kun. Antanas.

Monografijoje siauriau ar plačiau minima ir visa eilė kitų, plačiai žinomų ir nusipelnusių

lietuvių, jų tarpe J. Tumas - Vaizgantas, arkivysk. J. Matulaitis, dr. J. Šliupas, Adomas Jakštas, gen. M. Pečiulionis. Skaitytojas supažindinamas su tokiais neeiliniais įvykiais, kaip Lietuvių Diena JAV, Vilniaus mažųjų kankinių draugijos veikla, prez. W. Wilsono pagalba. Daug įdomių žinių apie Vilniaus ir Klaipėdos bylas. Tai vis svarūs taškai visoje kun. A. Miluko veikloje. Visas jo gyvenimas iki pat paskutinio atodūsiu buvo pašvęstas tik Dievui ir Tėvynei. Tam jis atidavė save visā ir savo išteklis iki paskutinio cento. Jokio palikimo. Išskyrus paprastā lazdelę pasiramsciuoti, kurios nuotraukā randame ir knygoje. Garbingasis dvasininkas gi iš lietuvių visuomenės net savo atskiro kapo žemelės negavo. Ilisi jis bendrame kape su savo kitu konfratru.

Monografijos paskutiniuose puslapiuose, be anksčiau kny-

Vladas Mingėla

goje minėtų neperiodinių ir periodinių kun. A. Miluko išleistų leidinių, pridėtas dar svarbesnių šaltinių ir monografijos leidimo taktininkų sąrašas. Dokumentacijos tarpe labai įdo-

Kultūrinė Kronika

Prof. Juozas Brazaitis

• Maironio Minėjimas - Akademija Jaunimo Centre Chicagoje įvyksta šiandien 7 val. vakaro. Paskaitā skaitys specialiai iš New Yorko atvykstas

mios nuotraukos dr. J. Basanavičiaus laiškų iš Vilniaus ir Bulgarijos, kun. Ad. Jakšto, kun. dr. J. Totoraičio, kun. dr. A. Civinsko, kun. A. Bajorino, J. Adomajčio - Serno laiškai kun. A. Milukui. Ši ir visa kita dokumentacija bus labai įdomi ir pravarti kiekvienam, kuris ti domisi Amerikos lietuvių kultūros istorija. Ši monografija tuo būdu bus daug kam visai parankia medžiaga kalbėti apie įvairius įvykius Amerikos lietuvių gyvenime ir veikloje.

Be abejo, mūsų kultūros istorikai apie išleistā monografiją galės pareikšti savąjį kritikos žodį, gi šias bendrąsias mintis bene geriausiai galima būtų užbaigti paskolintais prof. J. Ereto žodžiais, pareikštais knygos įvade: "Reikia Vladā Mingėlā sveikinti, kad jis išdrįso imtis platesnio monografinio darbo. Šis, žinoma, vargu ar visais atžvilgiais bus tobulas: akademiškai išlavinti istorikai jame tikriausiai ras ir trūkumų. Bet tai, tarsi ir natūralu, nes pirmas bandymas visuomet negali išvengti prieštarių. Lengviau rašyti šimtą leidinių, pridėtas dar svarbesnių šaltinių ir monografijos leidimo taktininkų sąrašas. Dokumentacijos tarpe labai įdo-

prof. Juozas Brazaitis. Minėjime Maironio žodžius dainuos solistė Prudencija Bičkienė, akompanuojant Manigirdui Motekaičiui, o poeto kūrybā deklamuos Elena Blandytė. Šitas minėjimas bus pirmasis tokio plataus ir akademinio pobūdžio, atžymint šimtā metų nuo Maironio gimimo. Lietuviškoji visuomenė yra kviečiama skaitlingai dalyvauti. Akademiją rengia meno draugija "Satrija".

• Dail. Vytautas Ignas, pastaruoju metu surengęs individualias savo tapybos parodas Baltimorėje ir Clevelande bei dalyvavęs eilėje grupinių parodų Bostone, Chicagos Universitete, Clevelando Meno Muziejuje ir kit., balandžio 14 atidaro savo darbų parodā Chicago Savings and Loan Association Meno Galerijoje 6245 So. Western Ave., Chicagoje.

• K. Korsakas nusivylęs Puškino minėjimu. K. Korsakas "Literatūros ir Meno" savaitrašty (9 nr.) nusiskundė, kad neseniai ir Lietuvoje paminėjus poeto Puškino 125 m. mirties sukaktį, spaudoje nepasirodė joks straipsnis su kuriais nors duomenimis apie Puškino poeikį lietuvių literatūros raidai, jokio pasisakymo apie poeto reikšmę lietuvių poezijai, net nepasirodęs ir joks vertimas iš Puškino kūrybos. Kitaip būvę, kai prieš keliolika metų buvo minėta 150 m. Puškino gimimo sukaktis. 1954-55 m. buvo išleisti lietuvių kalba ir penki Puškino kūrybos tomai.

• Kauno valst. dramos teatro kovo - balandžio mėnesiais numato pastatyti tris spektaklius. Be A. Tolstojaus pjesės vaikams, balandžio pradžioje numatoma parodyti jau nuo seniau išgarsintā J. Grušo pjesę "Prof. Markas Vidinas" ir gegužės mėn. naują A. Griciaus pjesę "Pirmieji žingsniai".

• Karnavičius per Vilniaus radiją. Vilniaus radijas kovo 10 d. perdavė Karnavičiaus operų "Radvilos Perkūno" ir "Gražinos" fragmentus. Radvilos Perkūno arijā dainavo Rim. Siparis.

• Pasimatymas paskutiniam teisme. Garsus rumunų rašytojas Petru Dimitriu, 1960 m. pabėgęs į Vakarus, apsigyveno Paryžiuje ir prancūziškai parašė suminėta antrašte veikalā, kuris greičiau yra sukrečiās liudymās, negu romanas. Vyriausią jo temā sudaro "naujas speigas", pradėjęs siausti satelitų šalyse po kruvinių Vengrijos įvykių. Veiksmas vyksta Bukareste; veikėjai — daugiausia kompartijos nariai ar patekę į nemalonę ir išmesti iš jos. Aplinkuma — įskundimai, išdavimai ir teroras. Geriausias draugas prisidėdā prie savo draugo kritimo. Žmogus išmoksta neturėti savo nuomonės. Patekęs į nemalonę, jis palieka bėgėjis, beturtis ir bevalis.

Tačiau jeigu jis pakankamai kuklus ir atgailaujās, visiškai save suniekinās, jis turi šokiā tokiā progā vėl iškilti ligi sekantčio "speigo". Panašiai ir

autorius su savo žmona sugėbėjo vėl atgauti gana svarbiā tarnybā, suteikiusią galimybę pabėgti į Vakarus, tačiau paliekant anapus mažā savo dukrelę.

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV RADIJAI, HI-FI, VESINTUVAI
Pardavimai-taisyimai Sek. uždaryta

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš to. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

BLUEFIRE OIL CO.

DR 3-3683
(24 VAL. TARNYBA)
Žemos kainos, greitas ir sąžiningas patarnavimas
Atstovas V. DOBA, HE 4-5880

KVIECIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m. PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.

VALANDOS: PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 p. p.
SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

NAUJAUSIAS BUICK - V-6!

Šis vėliausias išėjęs Buick 2 Dr. Sedan su automatu, Radio ir šild. Kaina tik \$2,227.85
Taksai 89.11
Pilna kaina \$2,316.96
Dan Kuraitis • Liet. Prekyba

MILDA BUICK, INC.
907 W. 35th Street, Chicago 9, Ill., Tel. LA 3-2022

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
MARCH - KOVO 29, 30, 31 D. D.

BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	\$4.98
DA SILVA 10 YR. OLD PORTUGAL BRANDY	Fifth	\$3.49
METAXA FIVE STAR GREEK BRANDY	Fifth	\$5.79
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	\$4.89
RICCADONNA Imported VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle		\$1.19
RON CANITA IMPORTED RUM Lite or Gold	Fifth	\$2.98
CLOSE OUT POPULAR BRAND OF BLENDED WHISKEY DECANter BOTTLE	Fifth	\$3.29
IMPORTED CREME DE BANANA OR PINEAPPLE LIQUEUR	Fifth	\$4.79
COFFEE LIQUEUR 60 Proof	Fifth	\$3.49
PIERRE CARTIER IMPORTED FRENCH RED OR WHITE BORDEAU	Fifth	.98c

Mes mokame **4 1/2%** ant visų taupymo sąskaitų

5% ant Bonus sąskaitų

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000.- apdrausta Federalinėje Valdžios Įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation

MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas Prezidentas

FRANK A. MURIN

Retain **Frank A. Murin** Republican Candidate for **CICERO TOWN TRUSTEE**

Capable Qualified Experienced

CICERO MOVES FORWARD EVERY YEAR

With Republican Administration Live Within-the-Budget Policies Low Real Estate Taxes Low Water Bills

Insure the Future of Cicero **VOTE X REPUBLICAN** Cicero Town Election **TUESDAY, APRIL 3, 1962**

GYVYBIŲ AUKOS SOVIETŲ ERDVĖS TYRIMAMS IR PROPAGANDAI.

Skaitytojai spausdinti tik apie sovietinius pasiekimus erdvėje, nenoromis kyla klausimas, argi iš tikrųjų tenai taip jau viskas eina kaip sviestu patepta. Be abejojimų, mūsų sekimo įstaigos daug ką galėtų pasakyti, bet jos tyli, nenorėdamos atskleisti savo sekimo būdų. Yra tačiau žinių ir iš kitų šaltinių, kurie nėra tokie užsidarę sąvyje.

Pavyzdžių galima paimti Muenchene leidžiamą iliustruotą savaitinį žurnalą "Revue". Jisai padarė apklausinėjimą tarpe nusimanančių mokslininkų ir pasikalbėjo su satelitų sekimo stotimis Jodrell Bank Anglijoje, Meudon Prancūzijoje, Bochum Vokietijoje ir Turin Italijoje. Surinktos ir paskelbtos žinios tikrai yra sensacingos.

Pasirodo, kad jau daugiau kaip prieš dvejus metus sovietai mėgino pasiūsti į erdvę žmogų. Toks bandymas įvyko 1959 m. vasario mėnesį. Radijo signalas sovietų tokiems tikslams naudojamomis bangomis girdėjosi 28 minutes, bet paskui nutilo. Žinoma ir astronauto pavardė — Terentij Šiborin. Nežinoma tačiau, kas su juo atsitiko: ar jis sudegė erdvėje, ar jo karstas tebesisuka aplink žemę.

Pirmasis nepasisekimas ilgam atvėsino sovietų karštį ir norą užbėgti amerikiečiams už akių. Vietoje žmonių, jie pradėjo siūsti į erdvę šunis ir smulkesnius gyvius. Dalis jų buvo paaugę, dalis grįžo sveiki. Ir tikrai 1960 metų rudenį buvo padarytas antras bandymas pasiūsti žmogų. Tačiau sovietams rūpėjo ne mokslo reikalas, o propaganda.

N. S. Chruščevas ruošėsi pasakyti kalbą Jungtinėse Tautose. Ta proga jisai norėjo paskelbti pasauliui, kad į erdvę

pakilo rusas. Tam tikslui jisai buvo parinkęs patyrusį lakūną ir parasutinio šokinėjimo čempioną Petrą Dugovą. Dugovas negi turėjo pasūsti Jungtinėms Tautoms sveikinimą iš erdvės, perskridamas virš New Yorko. Kai 1960 m. spalio 11 dieną Nikita daužė savo purvinu batų stalą, jisai šėlo dėl nepavykusio propagandos manevro. Dugovas siūstuvus tebuvo girdimas vos pusvalandį.

Nieko nepavyko parodyti netų pačių metų lapkričio pradžioje, kai buvo minima 1917 metų revoliucijos sukaktis. Tačiau lapkričio 28 dieną italai broliai Judica Cordiglia, kurie išspecializavo sovietinių satelitų sekime, sugavo erdvėje Morzės signalus: "SOS! SOS! SOS!". Signalai buvo girdimi 1:43, 2:05 ir 3:00 popiet. Tai buvo sovietų naudojamos bangos, bet niekas nesužinojo, kas nutiko erdvėje.

Atsakymas buvo gautas 1961 m. vasario 2 d. Tomis pačiomis bangomis girdėjosi sunkus kvėpavimas žmogaus, kurio širdis plakė sparčiau ir sparčiau. Jo kova su mirtimi buvo sekama nuo 9:55 iki 10:30 vakaro. Profesorai Dogliatti Turine ir Sharp Texase išklaušė magnetinės juostelės ir abu tiksliai nustatė minutę, kada kova su mirtimi erdvėje baigėsi. Maskva ir vėl nepasakė nė žodžio.

Nepasakė Maskva teisybės nė apie tris erdvės raketas, kurios sudužo besileisdamos 1961 m. kovo mėnesį. "Pravda" užtikrino skaitytojus, kad raketose tebuvusios medinės lėlės, pavaizduojančios astronautus.

Pasiekimų ir nepasiekimų buvo 1961 m. balandžio mėnesį. Gagarinas padarė sėkmingą žemės apskridimą balandžio 12 dieną, bet prieš jį vieno satelito siūstuvus sustojo tik raketai atspilėšus nuo žemės, o ki-

tas satelitas grąžino žemėn garsiojo sovietų lėktuvo konstruktoriaus sūnų Sergejų Ilišiną, visišką ligonį, kuris ir dabar tebegydomas.

Gegužės 17 dieną Europoje vėl buvo užregistruotas stambus sovietų nepasisekimas, apmokėtas dviejų žmonių gyvybėmis. Tą dieną iš erdvės sklido vyriškas ir moteriškas balsai. Iš pradžių viskas klojosi gerai. Vėliau jų balsuose pasigirdo panika... ir viskas nutilo.

Birželio 17 dieną sovietai susilaukė stambaus pasisekimo. Tą dieną visą parą skraidė aplink pasaulį Titovas. Jo kelionė buvo tiksliai sekta daugelio stočių. Tačiau Maskva, dėl nesuprantamų priežasčių, kelionę nusiūpė iki rugpjūčio 6 dienos. Paskelbimas sutapo su Berlyno spaudimo pradžia. Maskvai vėl nerūpėjo mokslas, o tik savo tariamos galybės parodymas.

Tų pačių metų rugsėjo pabaigoje "Komsomolskaja Pravda" skelbė, kad spalio 17 dieną Gagarinas ir Titovas drauge pakils į erdvę ir grįšią po keturių dienų. Sekimo stotys Europoje pastebėjo sujudimą radijo pasikalbėjimuose visomis keturiomis sovietinių satelitų naudojamomis bangomis. Nieko tačiau neįvyko, nepaisant "Komsomolskaja Pravda" pasiūlymų.

Oficialiai, Maskva nieko nepranešė apie sėkmingas keliones į erdvę nuo praėjusių metų rugpjūčio pradžios. Jeigu "Revue" žinios teisingos, tai jokio nei sėkmingo, nei nesėkmingo žygio į erdvę neįvyko nuo 1961 m. birželio 17 dienos, taigi kone ištisi metai.

"Revue" informacija sensacinga. Tačiau žurnalas nėra pirmasis su tokiomis žiniomis.

Panašūs gandai sklido jau pora metų įvairiomis progomis. Neseniai netgi vienas Amerikos pulkininkas paskelbė savo paskaitoje apie sovietinių erdvės raketų sprogimą žemėje ir apie karstą besisukantį apie žemę.

Gan artimų duomenų paskelbė ir Drew Pearson (žiūr. "Draugą" kovo 23 d.). Jisai tvirtino, kad Aleksej Ledovskij žuvo pakilęs raketėje į 200 mylių aukštį dar 1958 metais. Andrej Mitkov esą žuvęs tokiu pačiu būdu 1959 m. sausio mėn.

Tikriausiai — nėra ugnies be dūmų. at

Veltui aimanuoti, vaidila. Nereikia mums nei Vydlevučio, nei kitų senovės karžygių. Temiegi jie ramiausiai savo mižinkapiuose ir teleidžia mums irgi karžygių garbę įgyti. Apasiginime patys! Mano kalvijas ir kirvis taip pat trūsina galvas geležyse, kaip ir vilkinėje keparėje.

V. Krėvė (iš "Šarūno")

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gaminiui laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvėrimas ir išsivėrimas yra labai svarbu. Kai mes išpildome receptą, Jūs galite būti užtikrinti, kad jį tiksliai išpildysime, kaip daktaro užrašyta. Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame šviežius vaistus, kurie veikia pasekmingai. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių ir vėliausių išrasytų.

DARGIS DRUG STORE
CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacistas
2425 W. Marquette Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HEMlock 4-6050

VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Sštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Trėč. ir sekmad. uždaryta.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Rankomis išpaustyti paveikslių rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

KARPENTERIS

Visokius namų, garažų, vidaus ir išorės, didelius ir mažus pertvar-kymus, virtuvės spinteles darau labai prieinama kaina.
IGNAS
Tel. HE 4-5570

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS
Daug sutapysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.
Tel. PR 6-8998
3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU MEDŽIAGA
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Rastinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadienis iki 3 val. p. p.

PHOENIX, ARIZONA
Kviečia lietuvius pasiilgusius saulės ir šilumos arba sergančius šnarių ligomis apsisotiti lietuviškame
BARBARA MOTEL
2148 W. Buckeye Rd.
Butukai su pilnu virtuvės įrengimu ir TV, nebrangiai
Tel. 254-3895
Algirdas ir Janina Rimavičiai

INVENTORINIS IŠPARDAVIMAS
INVENTORINIAME IŠPARDAVIME PIRKSITE VISAS MEDŽIAGAS LABAI PIGIAI.
PASINAUDOKITE ŠIA RETA PROGA!
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffeta, aksomo ir kitų medžiagų siuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą — už žemas kainas! Gavome specialiu medžiagų paltams kaip vyru, taip ir moterų: Veliūro, cėncilos ir "needlepoint", kuriuos dar galima suspėti pasiūsti artimesiems Lietuvon.

STEIN TEXTILE CO.
616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737
Mūsų naujas adresas yra tik blokas į rytus ant Roosevelt Rd. nuo mūsų ankščiau buvusiu patalpų.
Automobilis galite pastatyti nemokamai už kampo į siaurą ant Jefferson St. — aikštėje
Atidaryta kasdien įskaitant ir sekmdienius nuo 9 v. r. iki 5:30 p. p. Pirmadieniais uždaryta.

KAM PERMOKĖTI ir būti nepatenkintu, kad galima įsigyti puikų mažai vartotą betkokios firmos nuo 1956-1961 metų modelių garantuotą automobilį? Duodame 6-ių mėn. garantiją.
VACYS MOTOR SALES
6516 S. Western Avenue, Chicago 36, Ill.
Telef. WA1brook 5-5121

EUGENIA'S BEAUTY SALON
2652 West 47th St., Chicago, 32, Ill.
Tel. LAfayette 3-5586

SIUNTINIAI LIETUVA Jau dabar siųskite VELYKOMS!
DEL GARANTUOTO PRISTATYMO KREIPKITES Į **CENTRAL PARCEL SERVICE**
PAGRINDINE ĮSTAIGA:
220 South State Street
Tel.: WA 2-9354
NAUJAS SKYRIUS:
2618 West 63rd Street
Tel.: WA 5-2466
Atvykite ir apžiūrėkite mūsų gausų pasirinkimą prekių dovanoms.
JAU 15 METŲ PRISTATOM SIUNTINIUS Į LIETUVĄ — VISADA LAIKU!

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED
Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:
CHEV. FORD, PLYM. \$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS, STUO, RAMBLER, BUICK \$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON \$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD \$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC \$19.95
Zemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindrai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.
Nauja dirbtuvė su moderniaisiais įrengimais.
Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.
ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimel ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas Central 6-5206

UNIVERSAL SHOE STORE
(Liet. batų krautuvė) YA 7-0525
(Virš 40 metų Bridgeporte)
Vėliausio stiliaus batai visai šeimai
3335 So. Halsted Street
Chicago, Illinois
Atdara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Perskaite dien. "Draugą". duokite jį kitiems

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU
NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

- Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgalas.
- Taupykite STANDARD FEDERAL — stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos — saugios ir neša dividendus.

Turtas \$82,000,000.00 Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

Pinigai padėti prieš kiekvieną mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

JUSTIN MACKIEWICH Sr. Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr., President

Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

DĖL A. SKĖMOS LITERATŪRINIO PALIKIMO

DR. J. GRINIUS, Vokietija

Į mano straipsnį apie a. a. Skėmos literatūrinį palikimą „Drauge“ („Kiek ten teisybės ir kiek draugų sentimentų“) lig šiol atsiliepė A. Rūkas („Dirvoj“), J. Blekaitis ir Titas Guopis („Naujienose“). Šitie asmenys mažiau kalbėjo apie A. Skėmos palikimą, o daugiau nepalankiai mano straipsnį vertino bei kėlė įvairius procedūrinius klausimus, nukreiptus į mane. Nors šitokios rūšies klausimai nepadaeda mirusio rašytojo siekimų ir jo raštų suprasti, tačiau tie klausimai ir mane verčia tęsti pokalbį iš toli, jį užmezgant procedūrinėmis pastabomis.

Procedūrinės pastabos

1. Rašant apie lietuvių kultūrinio gyvenimo reiškinius ir atsiliepiant į kai kuriuos laikraščio straipsnius JAV, man priseina pavartoti posakius: „stoviniam šalia“, „kiek gali orientuotis iš toli“. Tačiau šie jokiū būdu nereiškia nei mano noro stovėti šalia, nei orientuotis iš toli. Tuo tenoriu pasakyti du dalykus: a) savo faktinį stovį, santykių su Amerikos lietuviais, nes gyvenau už kelių tūkstančių kilometrų nuo Chicagos, New Yorko ir Los Angeles; Amerikos lietuvių laikraščiai šitokią nuotolį tenugali per 3-4 savaites; šis nuotolis ir pastato mane ir „toli“ ir „šalia“ lietuvių gyvenimo įvykių JAV, nors būtų labai miela gyventi tarp lietuvių ir būti arti jų aktualių rūpesčių ir problemų; b) minėtus posakiais straipsniuose noriu išpėti skaitytojus, kad dėl milžiniškų nuotolių mano minimuo se faktuose ir mintyse gali pasitaikyti netikslumų, nes kol gali atsiliepti į Amerikos lietuvių kokią aktualiją, nekarta nuo jos būna prabėgusios 5-6 savaitės, per kurias daug kas man nežinoma galėjo įvykti ir pasirodyti naujų straipsnių, kurių neįmanoma visų sužvejoti.

2. Kai kurie pradžioje suminėtu oponeitų (ypač T. Guopis) kelia mano kompetencijų klausimą. Guopis savo straipsny man prikiša „literatūros daktaro“ ir „literatūros profesoriaus“ titulus. Todėl čia noriu pasakyti, kad dėl titulių į ginčus nemanau leistis, nes man nežinomi du dalykai: 1. ar Titas Guopis nėra slapukas (iš jo straipsnio tono ir terminologijos spėju, kad jis — slapukas, prisidengęs pseudonimu); 2. jei T. Guopis nėra slapukas, tai vis dėlto nežinomas jo kompetencijos. Atiduoti akademinį titulą sprendimą nežinomų kompetencijų asmeniui, galėtų išeiti degradavimas garbingų Lietuvos ir Vyt. Didž. un-tų, kurie man akademinis titulus yra suteikę. Saugoti tų universitetų garbę nuo nekompetentingų inorinų man pri valoma. Patikslinimo reikalui norėčiau dar pridurti, kad Vytauto Didž. Un-te profesoriaus titulo neturėjau; tebuva tik docentas; šio titulo prie savo pavardės laikraščiuose nevarčiau, nes docento uždedamas pareigas eiti esu sutrukdymas.

3. Apie mane ir mano straipsnį „Drauge“ dėl A. Skėmos literatūrinio palikimo T. Guopis tarp eilės kitų vertinimų yra padaręs šitokius sprendimus: „Tame straipsny sukauptos šlyškčios demagogijos galėtų pavydėti ir besalyginiai užkietėjęs bolševikinis politrukas“. „Iš tikrųjų tiesos monopolis priklauso Griniui ir jo bendraminciams“. „Dr. J. Grinius, neatsakingai švaistydamsis nieko bendro su reikalu neturinčiais vardais lietuvių literatūros sąskaiton, nori prieš „Drauge“ skaitytojus sumiekinėti ne tik J. Blekaitį, bet ir mirusį rašytoją A. Skėmą. Panaudotų

vardų šešelyje dr. Grinius bando paslėpti savo menkystę“. „Dr. Griniaus bendrybės dažniausiai nieko bendro neturi nei su J. Blekaitis, nei su A. Skėmos kūryba“. Manau, kad polemizuoti dėl šitokių Guopio absoliutinių sprendimų būtų bergždzias laiko gaišinimas ir vargu tai pasitarnautų tiesai bei A. Skėmos supratimui. Todėl palieku T. Guopį tikėti jo teiginiais. Tuo tarpu „Drauge“ skaitytojus prašyčiau pacituotus sprendimus patikrinti, paskaitant mano straipsnį „Kiek ten teisybės ir kiek draugų sentimentų“. Tikiu, kad šitai paašiks cituotų ir kitokių T. Guopio teiginių vertę.

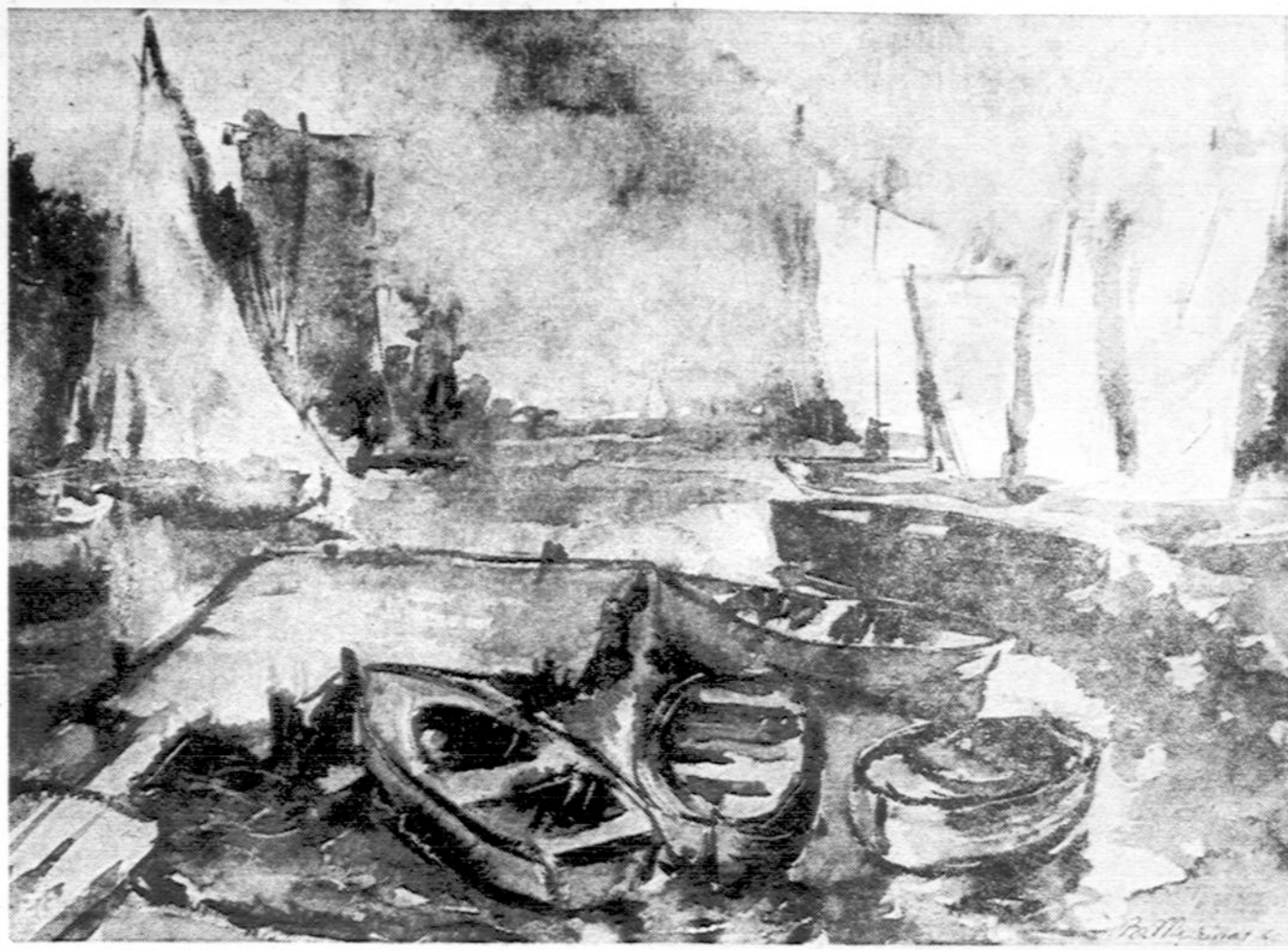
Kritiko paskatų klausimas

Kiekvienas kritikas pirmiausia yra skaitytojas. Jis paprastai knygų ir straipsnių paskaito daugiau, negu parašo. Jo rašymo paskatai įvairūs. Vieni straipsniai terašomi tada, kai redaktorai prašo pasisakyti dėl vieno ar antro kūrinio (tai dažniausias atvejis man.). Kiti straipsniai parašomi dėl to, kad naujos knygos, jų autoriai, arba klausimai kritikai atrodo įdomūs bei aktualūs (toks atvejis buvo mano straipsniui apie S. Nėrį). Trečius straipsnius paskatina kitų asmenų straipsniai. Šitokiu pa-

Vienas žymiausių amerikiečių poetų Robert Frost, minėdamas savo aštuoniadesimtą aštuntą gimtadienį, išleido naują poezijos rinkinį „In the Clearing“. Šia proga kūrįbingas ir patriarhališkas poetas Prezidento buvo pagerbtas Kongresiniu medaliu.

skatu man buvo parašyti apie A. Skėmos literatūrinį palikimą. Skėmos draugų straipsniai. Jų nesaikingumui paliustruoti reikia priminti, kad vienas jo draugų net kalbėjo apie A. Skėmos kraujo auką, žinoma, nepasakydamas už kokį reikalą ta auką buvo sudėta (o būtų buvę tiksliau pasakyti, kad A. Skėmos staigi mirtis auto katastrofoj sutapo su velionies skelbtu gyvenimo ir mirties neprasmiskumu). Jei prisiminsime, su kokiū graudulingu patosu buvo parašyti kai kurie straipsniai ir kita apie A. Skėmą ir kaip buvo paminėta velionės poeto J. Tysliavos staigi mirtis, lengva bus suprasti, kodėl ir A. Skėmos draugų rašiniuose žiūrėjau kritiškiau ir kodėl jų vieno išpūstus teiginius

Br. Murinas

Laivų prieplauka (akvarelė)

damas J. Blekaitis mėgino vertinti A. Skėmos asmenį, jo „Če-lestą“, „Baltą drobulę“ (jos epizodus) ir dramatinę kūrybą. Palikęs nuošaly A. Skėmos asmenį, kurio gerai nepažinau, pamėginau patikrinti kitus tris atvejus paties A. Skėmos raštais. Iš to tikrinimo ir paašikėjo, kad nemažai J. Blekaitio bendrų ir neprecizuotų teiginių neturi pagrindo, jei estetinių apraiškų nelaikai aukščiausiomis vertybėmis ir nesutinkti klusniai priimti moralinius antausius.

Metodo klausimas

Kad J. Blekaitis ir mano nuomonės dėl A. Skėmos palikimo išsiskyrė minėtais trim atvejais, nėra nieko nuostabaus, turint galvoj mūsų skirtingą vertybių gradaciją. Išsiskyrė jos ir dėl metodo, nors J. Blekaitis man prikiša, kad sąmoningai ir esmiškai iškraipęs jo mintis. Tam įrodyti J. Blekaitis cituoja svarbiausią šitokią savo straipsnio vietą: „Tik į romaną („Baltą drobulę“, J. G.) įsiterpia kitokio tono bei spalvos puslapiai — dienoraštiniai, reminiscenciniai, pavadinti knygos herojaus, Antano Garšvos užrašais. Savo klasišku išbaigtumu ir vaizdumu tie plaukštai, turbūt, ir bus ligi šiol mums žinomos Skėmos prozos viršūnė. Ten jau

nebe jieškojimas, nebe siekimas, o laimingas atradimas. Tie žodžiai — bent jie — turėtų išlikti“.

Ar tai nėra mėginimas įvertinti? Tik mane suklaidino šitų teiginių terminai. Pirmiau parašęs „tie pluoštai“, J. Blekaitis baigė šiuos vertinamuosius spėjimus „tie žodžiai“. Kadangi terminas „tie žodžiai“ pabaigoj yra platesnis negu anksčiau „tie pluoštai“ (iš žodžių sukomponuoti ir „Baltos drobulės“ pluoštai-epizodai ir visas romanas), pamaniau (ir kiekvienas šitai gali pamanyti), kad tie teiginiai apie laimingus atradimus taikomi visam kūrinii. Prie to prisidėjo ir mano metodas vertinti ištinę kūrinį, jo neparceliuojant į gabalus be būtino reikalo.

Bet ar esminė klaida — šis mano apsirikimas, įvykęs dėl neaiškių terminų ir skirtingų vertinimo metodų? Ar galima įvertinti, kad, neišliekant visam romanui, galėtų išlikti tie pluoštai, išdrakinti po visą „Baltą drobulę“ ir tarpais pavadinti „Antano Garšvos užrašais“? Gal būtų, kad tuos dienoraštiniai, reminiscenciniai, pavadinti knygos herojaus, Antano Garšvos užrašais. Savo klasišku išbaigtumu ir vaizdumu tie plaukštai, turbūt, ir bus ligi šiol mums žinomos Skėmos prozos viršūnė. Ten jau

JOHN W. PACHANKIS MONUMENTS
C. VITKAUSKAS-VITKUS
6819-21 So. Western
All Phones GR 6-3745
GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMAS
Didžiausias paminklas švediško juodo granito Chicagos apylinkėje
Atdara kasdien ir sekmd. nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.
Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.
Current Dividend up to 4 1/4 %

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrad. nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.
Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.
Current Dividend up to 4 1/4 %

GRASUKU BEVERLY HILLS GĖLINYCIA
Geriausios gėlių dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinų

J. F. EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCF PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS
Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms krikštynoms ir kitoms iškilinėms. Parūpina gėles ne tik laidotuviams, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArdS 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArdS 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArdS 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

STEPONAS G. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

Skaitykite ir platinkite dienraštį „Drauge“

DĖL A. ŠKĖMOS LITERATŪRINIO PALIKIMO

(Atkelta iš 7-to pusl.)

prasti. Ar išlupimas išbarstyti epizodų iš romano visumos nebūtų jo didesnis darymas, taigi didesnė klaida, negu "tų žodžių" priskyrimas ne tikrai "tiems pluoštams", bet ir visai "Baltai drobulei"?

Ar praktiškai įmanoma A. Garšvos užrašų pluoštus išskirti iš viso teksto, kai pats A. Škėma teisiškai tų epizodų epizodėlių pradžia, bet jų pabaiga sulieja su toliau einančiu tekstu, kad būtų matyti praeities ir dabarties žymus tapatumas? Toks išskyrimas gal būtų įmanomas B. Pūkelevičiūtės "Aštuoniuose lapuose", nes jų autorė jaunystės prisiminimų epizodus specialiomis antraštelėmis atskiria nuo Dancigo "dabarties" šurpo ir tais prisiminimais baigia savo romano didžiumą skyrių (Didžiosios savaitės dienų), vėl jų pabaigą atskirdama. Bet ar B. Pūkelevičiūtė neprotestuotų, jei aš, arba J. Blekaitis, imtume jos prisiminimų pluoštus "lupti" iš romano visumos ir nebekreiptume dėmesio į Dancigo "dabarties" košmarą? Ar saviškai "išlupti" jaunystės prisiminimų pluoštai neprarastų žymios dalies giedrumo, kokį kontrastiškai iškelia Dancigo epizodų šurpulingumas? Ar šitaip elgamiesi nesudarkytume esmiškai B. Pūkelevičiūtės pukių "Aštuonių lapų", pagrįstų kontrasto principu? A. Škėma "Baltos drobulės" epizodus yra sukomponavęs ne kontrasto, bet daugiau tapatumo dėsniu, siekdamas pabrėžti Garšvos praeities Lietuvoje išsiliejimą į New Yorko "dabartį". Todėl ir "A. Garšvos užrašų" pluoštų išskyrimas iš "Baltos drobulės" visai neleistinas, nors epizodų epizodėlių spalvos gal nebūklutų taip, kaip "Aštuoniuose lapuose".

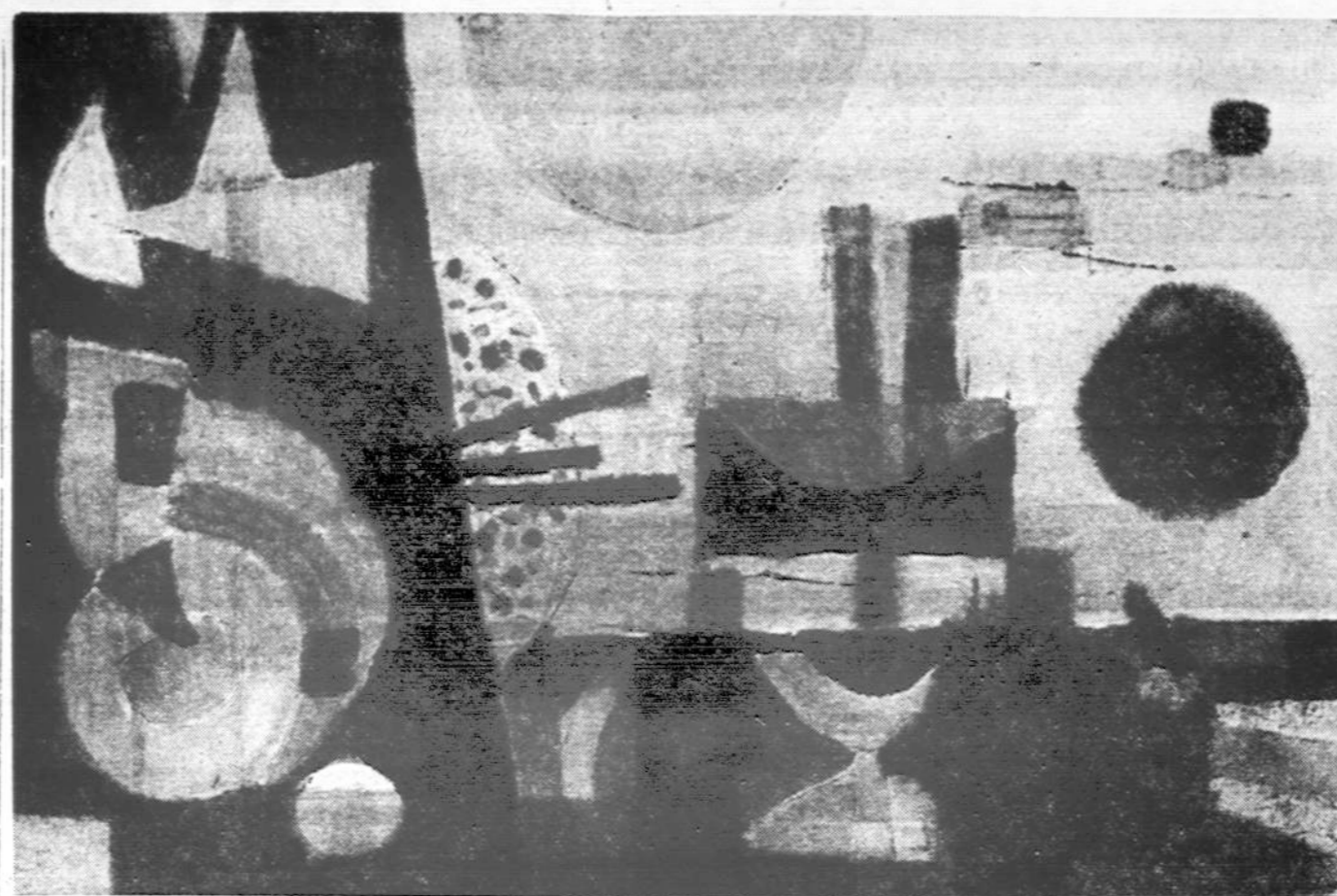
"Antano Garšvos užrašai"
Antano Škėmos "Baltos drobulės"

Bet J. Blekaitis savo klaidingo priėjimo prie kūrinio nesuaprasa. Norėdamas pabrėžti mano neesminį apsirikimą, jis "Polemikos nekrologo parašė" vėl išskirtinai pabrėžia "A. Garšvos užrašus" sakdamas: "Tie įtarpai skiriasi iš visos knygos nepalyginti didesniu autentiškumu, išjėškojimui, skiriasi labiau detalizuotom psichologinėm observacijom, skiriasi stilium, skiriasi visu pasakojimo ritmu ir, pagaliau, savotiškai nostalgiku tonu". Ar, šitaip skirtumus pabrėždamas (gal kai kuriuos išrasdamas), J. Blekaitis norėtų pasakyti, kad A. Škėmos "Baltos drobulės" neveninga, taigi kompoziciniu atžvilgiu menkas romanas? Bet jei J. Blekaitis šitokios intencijos neturi, tai kam jis tuos skirtumus ypatingai pabrėžia ir eina prieš paties A. Škėmos intencijas Garšvos amerikine "dabartį" pagrįsti jo praeitimi Lietuvoje ir Vokietijoje.

Kad šitokios buvo paties rašytojo intencijos, pastebi ir T. Guopis, rašydamas apie A. Garšvos personažą. Tad kokia prasmė J. Blekaičiui suparceliuoti romaną? Bet sutikim laikinai su jo klaida ir žvilgtelėkim į keletą faktų. Imant visą "Baltos drobulės" romaną, ryškiai teiškyla vienas psichopatas — Garšva. Mėginant išskirti jo užrašus, aiškiai matyt du psichopatai — Garšva ir jo motina. Kuo geresnė A. Garšvos paleistuvystės nuodėmė Lietuvoje už panašias nuodėmes iš amerikinių epizodų, tur būt niekas neatsakytų. Patyčia ir ironija kitaip negu Garšva gyvenantiems žmonėms matyti

tiek romano visumoj, tiek "A. Garšvos užrašuose". Juose beveik nėra pagarbos nė tėvams (Garšva savo tėvą vaizduoja ironiškai, o į savo pamisusios motinos lūpas įdeda tokius žodžius, kurie gal geriau tiktų prostitutei). Garšva šiek tiek švelnesnių jausmų turi tik savo seksualinėms partnerėms tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje. Ir "užrašuose" ir amerikiniuose epizoduose Garšva amoralus siauras egoistas — individualistas, tesiekia biologinių smagumų ir eilėraščių. Jei "A. Garšvos užrašus" būtų galima išskirti iš visumos, juose tikrovės vaizdavimo būdas ir stilius neišeitų vieningesnis, nes ten yra ir reportažinio, ir realistinio ir impresionistinio siurrealistiško. Romano visumoj tuos nevienodumus galima suprasti kaip kontrastus, nes tada kitokių netikėtumų ir įvairumų žymiai daugiau. Kad ir "A. Garšvos užrašuose" pozityvias žmogaus pastangas A. Škėma suniekina devalorizacijomis vaizdais, matyti Palangos epizode. Ten pavaizdavęs Garšvos ekstazę prie jūros, tuoj tą ekstazę suniekina šlapinimosi scena (107-108 psl.).

Galima sutikti, kad siurrealistiško košmaro ir blasfemijų "A. Garšvos užrašuose" mažiau negu amerikiniuose epizoduose. Bet, ar ieškant šitokių skirtumų dirbtinai, nebūtų apniokotas A. Garšvos siurrealizmas, kurį mėgsta A. Škėma? Neišlupant "užrašų" pluoštų iš amerikinių epizodų, tarp kurių "užrašai" nelygiai išbarstyti, ryškesnis atrodo gatvės klyksmas (metaforiškai), pamišėliški ir fiziologiniai gestai, skausmingos bei geliančios patyčios ir blasfemijos, šokinėjantieji ir susibėgantieji vaizdai (nuo vulgarus natūralizmo iki ha-

A. Dargis

Uostas (aliejus)

liucinacijų), o visa tai sudaro liguisto košmaro įspūdį — antausius "padoriai visuomenėi". O to A. Škėma romanu siekė, kaip pats J. Blekaitis pripažino anksčiau, rašydamas apie velionio siekimus apskritai.

Kad "A. Garšvos užrašuose" yra daugiau autentiškumo, daugiau autobiografinio negu kituose epizoduose, šituo J. Blekaičio liudijimu galima tikėti ir tai naudinga žinoti. Bet turint šitokią liudijimą, savaime persi išvada, kad "Baltos drobulės" Garšva yra daugiau ar mažiau paties A. Škėmos alter ego, Tai, žinoma, labai nepavydėtinoj šviesoje pastato velionį rašytoją moraliniu ir visuomeniniu atžvilgiu. Taip pat reikia pasakyti, kad įkomponuodamas "A. Garšvos užrašus" į A. Škėmos pasakojimą bei vaizdavimą — pradžioje epizodo "užrašus" atžvilgiu, o paskui juos suliedamas su kitokiu tekstu — rašytojas nepasidaro originalus. Panašų metų toda prieš 40 su viršum metu M. Pečkauskaitė vartojo savo "Senam dvare" kaip "Mama-

ley mirštantį su žodžiais "idz srac".

Ar šitoks mirties (tegu ir savižudžio Stanley mirties) pavaizdavimas reiškia pagarbą žmogui, ar jo suniekinimą? Jeigu tai T. Guopis atrodytų žmogaus vertės pripažinimu, tegu jis džiaugiasi šitokiu humanizmo laimėjimu. Man atrodo, kad jautrus vertybėms žmogus net dvesiančiam šuneliui nedrįstų mesti tokių žodžių, kokius A. Škėma įdeda į Stanley lūpas mirties momentu. T. Guopis dar teigia, kad A. Škėma vertinęs tiesą. Tik taip taria, bet argumentų neduoda.

Kai yra visa eilė argumentų, įrodančių A. Škėmos nihilizmą, T. Guopio tušti "manymai" nieko teigiamo nepasako. Reikia įrodymų.

Kitus antraeilus pradžioj straipsnio suminėtu opontų klausimus bei teigimus laikraštiniio straipsnio rėmai nebeleidžia paliesti.

Muenchenas, 1962.III.21.

Andrius Kuprevičius koncertuoja New Yorke

Jau trečią kartą pianistas Andrius Kuprevičius koncertuoja New Yorko Town Hall salėje. Pirmą kartą jis čia pasirodė 1953, antrą kartą 1960 koncertavo su simfoniniu orkestru, kurį dirigavo V. Marijošius. Trečiasis jo koncertas bus balandžio 8.

New Yorkas yra vienas iš didžiųjų muzikos centrų. Čia suvažiuoja pasaulio garsenybės ir savo koncertus rengia Carnegie ar Town Hall salėse. Į New Yorką traukia ir jauni menininkai, norėdami atkreipti į save dėmesį ir laimėti pripažinimą.

Ir Andrius Kuprevičius du kartu sėkmingai koncertavo šiame mieste. New Yorko didžiosios spaudos kritikai, kuri paprastai santūriai vertina menininkus, Andrių Kuprevičių sutiko palankiai. Pažymėjo, kad tai neeilinių gabumų pianistas, kad jis priklauso retai pianistų grupei, kurie yra pajėgūs skambinti Rachmanino piano koncertą Nr. 2. Abejuose kon-

Išvija tol yra gyva, veikli ir ideali, kol ją gaivina tikra nesuinteresuota, karšta tėvynės meilė, kol jos pastogėse skamba lietuvių kalba, kol jos aukščiausias žemiškas idealas — laisvoji Lietuva, kol jos gyvenimo aukščiausias šūkis — visa Lietuva, o man, kas nuo jos atliks, pagaliau pasirinktas išėjimas metui kraštas — ne antroji tėvynė, bet tik kraštas, kuriame sustoja pasiganyti pakeičiui į laisvąją tėvynę.

M. Krupavičius

certuose Kuprevičius parodė gražų technikos apvaldymą, plačios apimties tonų spalvingumą.

Kiekviename koncerte buvo įtraukta ir lietuvių kompozitorių kūrinii. Spauda pažymėjo, kad pianistas yra lietuvis. Tuo buvo prisidėta prie lietuviško vardo garsinimo kultūriniame pasaulyje. O tai labai svarbu, nes mažos tautos kaip tik mokslo ir meno srityse gali pagerėti ir atkreipti į save kitų dėmesį. Tokią Daniją išgarsino pasakų rašytojas Andersonas, Norvegiją Ibsenas, Griegas, Hamsunas. Ir lietuviams reikia daugiau garsių žmonių meno ir mokslo pasaulyje. Į tokias garsenybes kopija mūsų pirmieji pianistas Andrius Kuprevičius, kuris šiuo metu profesoriauja Clevelando konservatorijoje.

Norint prasimušti, atkreipti į save dėmesį, reikia dažniau koncertuoti. Pirmieji salėse rengiami koncertai duoda progos menininkui susikaupti ir padirbėti, augti savo srityje. Be to, tokie koncertai garsina ir patį menininką, atkreipia didžiosios spaudos, kritikų dėmesį.

Šios rūšies koncertai betgi yra surišti su didelėmis išlaidom. Koncertų rengimo bendrovėms tenka iš anksto sumokėti visus pinigus. O ar menininkas išeis "su savais", priklauso nuo visuomenės, — kiek jos atsilanko į koncertą. Jei menininkas turi stiprų užnugarį, sutraukia daug klausytojų, į tokį menininką

Yorke susidarė lietuvių visuomenės komitetas. Jis talkina Columbia agentūrai, kuri ruošia koncertą. Visuomenės susidomėjimas yra gana didelis. Nevienas yra parėmęs ir pinigine auka. Komitetas tikisi ir laukia, kad lietuviškoji visuomenė koncertan gausiai atsilankys ir tuo prisidės prie lietuvių vardo garsinimo.

Pirmieji A. Kuprevičiaus du koncertai praėjo lietuviškos visuomenės pažymėtina dėmesio ženkle. Publikos buvo palyginti gana daug, bet nepakanamai. Abu koncertai praėjo su nuostoliais, kuriuos ir šiandien pianistas dar tebelygina.

Šiam koncertui surengti New

Andrius Kuprevičius, kurio koncertas įvyks balandžio 8 Town Hall, New Yorke, supažindina jaunimą su koncerto programa (Mironas, Kuprevičius, I Vakselytė, Alg. Sperauskas). Vyt. Maželio nuotr.

Žalioji ąžuolas pasodintas neišraunamai

Lietuvių poezijos antologijos anglų kalba pasirodymo proga

Kantriai su dideliu kruopštumu Algirdo Landsbergio ir amerikiečio rašytojo Clark Mills redaguota lietuvių poezijos antologija anglų kalba *The Green Oak*, išleista Voyages Press leidyklos, pasirodė skoningame ir kultūringame apipavidalinime.

Antologiją ruošiant, talkininkavo 23 vertėjai, jų tarpe nemaža vardų, žinomų anglosakšiškoje literatūroje ir mokslo pasaulyje: Donald Davie, Randall Jarrell, W. K. Matthews, Ants Oras, Robert Payne, Mary Phelps, George Reavey, Charles Tomlinson.

Antologijos redaktorių parašytoje knygoje įžangoje, skaitytojas tiksliai supažindinamas su lietuvių tautos kultūrine situacija amžių būvyje, atkreipiamas ypatingesnis dėmesys į mūsų liaudies dainas, iškeliami lietuvių kalbos savumai ir duodamas skersinis piltvis per visą ryškesnę mūsų rašytinę poeziją.

Vertimų tekstų geras trečdalis skirtas mūsų gražiausioms liaudies dainoms parodyti angliškajam pasauliui. Šia proga primintina, kad jųjų ver-

THE GREEN OAK

ALGIRDAS LANDSBERGIS
and CLARK MILLS

viens ilgoką ištrauką), Kristijonas Gotlibas Milke (1), Dionyzas Poška (1), Antanas Strazdas (1), Simonas Stanevičius (1), Antanas Baranauskas (Anykščio Šilelio ištraukos), Antanas Vienažindys (1), Petras Arminas (1), Adomas Jakštas (1), Maironis (3), Motiejus Gustaitis (1), Jurgis Baltrušaitis (1), Pranas Vaičiaitis (1), Mykolas Vaitkus (1), Liudas Gira (1), Kleopas Jurgelionis (1), Petras Vaičiūnas (1), Faustas Kirša (1), Vincas Mykolaitis - Putinas (2), Kazys Binkis (2), Balys Sruoga (1), Juozas Tysliava (2), Stasys Santvaras (1), Jonas Aistis (3), Salomėja Nėris (2), Antanas Rimydis (1), Antanas Miškinis (1), Antanas Vaičiulaitis (1), Bernardas Brazdžionis (3), Antanas Gustaitis (1), Gražina Tulauskaitė (1), Antanas Jasmantas (1), Henrikas Radauskas (4)), Antanas Škėma (1), Leonardas Žitkus (1), Juozas Kėkštas (1), Alfonsas Nyka - Niliūnas (2), Kazys Bradūnas (3), Vytautas Mačernis (1), Vladas Šlaitas (1), Henrikas Nagys (2), Eugenijus Gruodis (1), Birutė Pūkelevičiūtė (1), Jonas Mekas (1), Vytautas Karalius (1) ir Algimantas Mackus (1). Lietuvių, rašusių kitomis kalbomis, vertimų duota Vaclovo Labunauskio - Daujoto, Adomo Mickevičiaus, Jurgio Baltrušaitis ir O. V. de L. - Milosz (Milašaus).

Knygos kaina — 5 dol. Leidyklos adresas: Voyages Press, 35 West 75th St. New York 23, N. Y.

Dail. Alfonso Dargio darbų paroda

Čiurlionio Galerijoje, Chicagoje, balandžio 28 atidaroma Alfonso Dargio tapybos darbų paroda. Parodoje bus išstatyti 37 dailininko darbai. A. Dargis meną studijavo Lietuvoje ir 1936—1940 m. Vienos Meno Akademijoje, Austrijoje, Pokario metais, kaip dekoratorius, dirbo įvairiuose Vokietijos teatruose. Tada ten buvo išleista atskira knyga Dargio darbų ciklas, lietuviškųjų vestuvių temomis. Amerikoje A. Dargis gyvena Rochesteryje. Jo darbų yra šiuose žymiuose krašto muziejuose: Moderniojo Meno Muziejuje New Yorke, Rochesteryje ir Dalas muziejuose, Filadelfijos Meno Muziejuje ir kt. Amerikiečiai meno kritikai yra labai stipriai įvertinę A. Dargio kūrybą. Chicagoje jo meno parodą rengia Čiurlionio Galerija.

Kronika

● Skulptorius Antanas Mončys nuo kovo 16 d. su savo kūrinių dalyvauja Paryžiuje, Dalmier galerijoje suruoštoje "Dvylikos ne figurinės tapybos prancūzų dailininkų ir dviejų skulptorių" parodoje, kur savo darbus yra išstatę skulptorius Pouchol ir žymūs prancūzų dailininkai: Barthier, Dumont, Remy Esteve, Igon, Le Gwen, Lenormand, Lhotellier, Morvarnt, Philippe, Pistre ir Poussine.

● Simfoninis koncertas. Įvyks tančio Kultūros Kongreso dienomis Chicagoje numatyta surengti simfoninį koncertą. Diriguoti pakviestas Jeronimas Kačinskas. Kongresas rengiamas 1962 m. lapkričio 22—24 dienomis.